

Toimintakertomus 2014

1		
2		
3		
4		
5	Hallituksen esitys 8.3.2015	
6		
7	1. Johdanto.....	2
8	2. Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö	2
9	Äitiyslaki	4
10	Kaikkein perheiden Suomi -hanke	5
11	Lausunnot	5
12	Tiedotteet ja kannanotot	5
13	Edustukset	6
14	3. Yhteistyöverkostot.....	6
15	4. Kansainvälinen toiminta	7
16	5. Koulutustoiminta	8
17	Koulutushanke	8
18	Koulutukset 2014.....	9
19	6. Tutkimustoiminta.....	9
20	7. Neuvontatoiminta	10
21	8. Vertais- ja tukitoiminta.....	11
22	Jäsenet ja muut perheet	11
23	Paikallinen toiminta	11
24	Leiritoiminta.....	17
25	Parisuhdetoiminta ja Sateenkaariparit-hanke 2014–2016.....	18
26	Sateenkaariperheiden perhevalmennus	19
27	Perheikka.fi – vertaistoimintaa netissä	20
28	9. Hallinto ja tukipalvelut	21
29	Viestintä	22
30	Toimitilat.....	22
31	Henkilöstö	23
32	Talous	23
33		
34	Liite 1: Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen toimintakertomus	
35	Liite 2: Lista koulutuksista	
36		

37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78

1. Johdanto

Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- Ihmisoikeustyötä
- Perhepolitiikan kehittämistyötä
- Lapsi-, perhe- ja nuorisotyötä
- Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- Moninaisuuskasvatustyötä

Sateenkaariperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Setaan, Ilgaan (International lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex association), sateenkaariperheiden eurooppalaisen kattojärjestöön Nelfaan, Transgender-Europeen, Parisuhdekeskus Kataja ry:hyn ja Sosteen.

Sateenkaariperheet ry:n toimintavuosi 2014 oli yhdistyksen seitsemästoista. Yhdistyksen toimintaa järjestettiin eri puolilla Suomea. Yhdistyksen tarkoituksena on sääntöjensä mukaan toimia Suomen sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien ja perhettä suunnittelevien sekä vanhemmuudesta, huoltajuudesta ja kasvattajuudesta kiinnostuneiden ihmisten kontaktifoorumina, tukiryhmänä, oikeuksien puolustajana, tiedonvälittäjänä ja edunvalvojana.

Vuosi 2014 oli voimakkaan kasvun kautta yhdistykselle. Esimerkiksi jäsenmäärä kasvoi 19 prosentilla, paikallistoiminnan osallistumiset 50 prosentilla, annettu neuvonta 25 prosentilla ja varsinaisen toiminnan kulut 15 prosentilla. Vuoden alussa käynnistettiin Sateenkaariparit-hanke yhteistyössä Kataja ry:n kanssa ja elokuussa käynnistettiin Sateenkaariperheiden lasten hyvinvointikartoitus -hanke, johon palkattiin kokoaikainen tutkija.

Vaikuttamistyötä leimasi Suomen hallituksen kyvyttömyys viedä HLBTI-hankkeita loppuun saakka. Vuoden aikana valmisteltiin kiireisesti esimerkiksi äitiyslakia, translakia ja lakia lapsen hoidon tuista. Kaikki nämä esitykset jäivät lopulta hallitukselta tekemättä. Sen sijaan kansalaisaloite tasa-arvoisesta avioliittolaista, jota yhdistys on ollut mukana edistämässä, saavutti maalinsa loppuvuodesta ja tulee voimaan maaliskuussa 2017.

2. Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö

Yhdistyksen kevätkokous vahvisti yhdistyksen uudet perhepoliittiset tavoitteet 2014–2019 vuoden 2015 eduskuntavaaleja silmällä pitäen. Hallitus vahvisti tämän jälkeen yhdistyksen hallitusohjelmataavoitteet 2015. Perhepoliittiset tavoitteet koostuvat 11 tavoitealueesta.

Ensimmäistä kertaa tavoitteille asetettiin myös painopisteet seuraavalla vaalikaudelle. Toiseksi painopistealueeksi otettiin useamman kuin kahden vanhemman perheet ja toiseksi miehet ja miesten perheellistymismahdollisuudet. Uudeksi tavoitteeksi nostettiin esimerkiksi yhdenvertaisen sijaissyntyislain säätäminen Suomeen. Tavoitteen edistämiseksi järjestettiin sijaissyntytystä koskeva puolen päivän seminaari yhdessä Simpukan, Setan ja Kohtuuttomat ry:n kanssa.

Vuoden 2014 merkittävin yhdistyksen vaikuttamistyön ponnistus oli äitiyslain säätäminen, joka lopulta jäi Suomen hallitukselta tekemättä (ks erillinen alaluku). Saman kohtalon koki translain

79 uudistaminen, jonka vanhemmuutta koskeviin esityksiin yhdistys vaikutti pitkin matkaa. Kyseiset
80 pykälät liittyivät kiinteästi isyyslain ja äitiyslain säätämiseen. Hallituksen rakennepaketti sisälsi
81 päätöksen kotihoidontuen jakamisesta vanhempien kesken, joka virkamiesvalmistelussa
82 osoittautui äärimmäisen hankalasti säädettäväksi. Yhdistys oli valmistelun aikana muutama
83 kertaan kuultavana ja lausui asiasta kolmeen kertaan. Esitys uhkasi heikentää lähes kaikkien
84 moninaisten perheiden oikeuksia. Tämäkin esitys jäi onneksi lopulta hallitukselta antamatta.

85
86 Hallitusohjelman kirjaus monimuotoisten perheiden perhevapaiden yhdenvertaistamisesta ei
87 edennyt hallituskauden aikana lukuisista vaikuttamistyön interventioista huolimatta. Vuoden 2014
88 aikana yhdistys oli mukana pohtimassa kirjallisia kysymyksiä, jotka kansanedustaja Jani Toivola
89 esitti ministerille. Toiminnanjohtaja Juha Jämsä ja Toivola kirjoittivat asiasta mielipidekirjoituksen
90 Helsingin Sanomiin. Monimuotoiset perheet -verkosto kirjelmöi asiasta ministeriöön. Lopulta
91 kesäkuussa ministeri lupasi toiminnanjohtajalle perustaa asiaa käsittelevän työryhmän. Tämän
92 jälkeen ministeri vaihtui, mutta uusi ministeri suhtautui asiaan myös myönteisesti. Lopulta
93 kolmikantainen työryhmä nimettiin tammikuussa 2015. Toiminnanjohtaja toimii työryhmän
94 jäsenenä.

95
96 Syyskuussa STM antoi pitkään valmistellun kiireettömän hoidon suosituksen koskien
97 hedelmöityshoitoja. Uudistuksen tavoitteena oli lopettaa HIV-positiivisten ja sateenkaariperheiden
98 syrjintä julkisissa hedelmöityshoidoissa. Yhdistys oli lausunut ja ollut kuultavana laajasti edellisen
99 vuoden aikana. Julkaistut suositukset olivat ympäröityinä pettymys. Syksyn aikana
100 kävikin ilmi, että niillä ei pystytty pureutumaan niille asetettuun tavoitteeseen: että
101 sateenkaariperheetkin voisivat saada hedelmöityshoitoja julkisilta klinikoilta, jotka tällä hetkellä
102 kieltäytyvät kokonaan antamasta hoitoja sateenkaariperheille. Yhdistyksen ajaman tiiviin
103 keskustelun jälkeen ministeri päätti lähettää vuoden lopussa klinikoille paimenkirjeen ja pyynnön
104 selvittää miten he aikovat varmistaa, että uuden suosituksen tavoitteet saavutetaan. Myös Kelan
105 yksityisiä hedelmöityshoitoja koskevat päätökset, joita yhdistys on vuosia pitänyt syrjivinä, saatiin
106 uudestaan keskustelun alle Kelan kanssa tämän ansiosta. Uuden yhdenvertaisuusvaltuutetun
107 kanssa pohdittiin mahdollisuuksia edistää syrjimättömyyttä myös yhdenvertaisuusvaltuutetun
108 toimiston avulla, kun uusi yhdenvertaisuuslaki astuu voimaan 1.1.2015.

109
110 Kansalaisaloite tasa-arvoisesta avioliittolaista, jonka yksi vireille panija oli yhdistyksen
111 toiminnanjohtaja, oli pettymysten vuoden valopilkku, joka eteni Suomen kyvyttömästä hallituksesta
112 huolimatta. Keväällä lakia käsiteltiin lakivaliokunnassa, jossa yhdistyskin oli kuultavana. Valiokunta
113 pitkitti tietoisesti käsittelyä kuulemalla ennen kuulumattoman suuren määrän asiantuntijoita ja esitti
114 lopulta aloitteen hylkäämistä. Valiokunnan vähemmistön vasta-esitys sen sijaan voitti lopullisen
115 äänestyksen historiallisena päivänä 12.12.2014. Ensimmäisen äänestyksen alla yhdistys järjesti
116 yhdessä Setan ja HeSetan kanssa rakkaudenosoitus avioliittolaille Kansalaistorilla. Tapahtumaan
117 osallistui noin 5 000 ihmistä. Laki tulee voimaan maaliskuussa 2017, kun uusi hallitus on
118 valmistellut tarpeelliset liitelakien muutokset.

119
120 Toinen vuoden 2014 ilon aihe oli yhdenvertaisuuslainsäädännön uudistus seitsemän vuoden
121 valmistelun jälkeen. Yhdistystä kuultiin, kun lakia käsiteltiin eduskunnan työelämä- ja tasa-
122 arvovaliokunnassa.

123
124 Tapaamisoikeuksien laajentaminen sosiaalisille vanhemmille on yksi yhdistyksen kärkitavoitteista,
125 ja kuuluu uusien perhepoliittisten tavoitteiden painopisteisiin. Tavoitetta ajetaan yhteistyössä laajan

126 verkoston kanssa. Laaja verkosto on kerätty yhdistyksen ja Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen
127 aloitteesta. Syyskaudella järjestetyssä järjestöjen ja virkamiesten yhteistyöpalaverissa kerättiin
128 listaa lain uudistustarpeista. Keskustelun pohjalta valmisteltiin verkoston yhteinen julkilausuma,
129 joka julkaistiin koko päivän seminaarissa vuoden 2015 alussa. Tavoitteena on saada huolto- ja
130 tapaamislain kokonaisuudistus seuraavaan hallitusohjelmaan.

131

132 Yhdistys nimitettiin jatkokaudelle Kelan perhe-etuuksien asiakasraatiin. Raadin kautta käytiin
133 toimintavuoden aikana keskustelua myös Kelan hedelmöityshoitokorvauksista. Edustus uudessa
134 adoptiolautakunnassa on osoittautunut hyödylliseksi. Perheen sisäisten adoptioiden kehittämisen
135 lisäksi avioliittolain säätämisen myötä nousee esille valmiudet vastaanottaa mies- ja naispareja
136 adoptioeuvontaan vieraslapsiadoptiossa. Toimintavuoden aikana oltiin mukana myös adoptioalan
137 yhteistyöverkoston prosessissa, joka valmistelee esitystä kansallisen adoptio-ohjelman luomisesta.

138

139 Uusi tärkeä vaikuttamistyön kanava avautui kesällä, kun yhdistys ja Seta tapasivat uutta
140 lapsiasiavaltuutettua. Tapaamisessa sovittiin, että valtuutettu kutsuu sekä yhdistyksen että Setan
141 edustajan lapsiasiain neuvottelukunnan jäseniksi. Tämän lisäksi sovittiin, että valtuutettu perustaa
142 neuvottelukunnan alla toimivan HLBTI ja lapset -työryhmän, jonka puheenjohtajana toimii
143 yhdistyksen toiminnanjohtaja. Työryhmän toimikausi on 2015–2019 ja se tukee
144 lapsiasiavaltuutetun toimiston työtä HLBTI-lasten ja sateenkaariperheiden lasten osalta.

145

146 Perhepalveluiden kehittämiseen panostettiin adoptiolautakunnan lisäksi erityisesti
147 koulutustoiminnassa, jota käsittelee oma toimintakertomuksen lukunsa, sekä Kaikkien perheiden
148 Suomi -hankkeen kautta.

149

150 Yhdistys osallistui myös aktiivisesti kansainväliseen vaikuttamistyöhön yhdessä muiden
151 eurooppalaisten sateenkaariperhejärjestöjen, Nelfan, Ilga-Euroopan ja kansainvälisen
152 sateenkaariperhepäivän koordinaatioryhmän kanssa.

153

154 **Äitiyslaki**

155 Yhdistys antoi tammikuussa lausunnon työryhmämietinnöstä isyyslain kokonaisuudistamisesta.
156 Oikeusministeri lupasi pohtia lausuntokierroksen jälkeen, otetaanko naisparin vanhemmuutta
157 koskevat pykälät mukaan lain uudistukseen. Loppukeväästä hallituksesta kuului viestejä, että
158 naispareja koskevat pykälät oltaisiin jättämässä pois. Yhdistys järjesti kesäkuun alussa
159 mielenilmauksen oikeusministeriön edessä ja antoi lausunnon yhdessä suurten perhejärjestöjen
160 kanssa naisparien lasten puolesta. Hallitus päätyi lopulta antamaan juhannuksen alla esityksen
161 isyyslaista ilman äitiyttä koskevia pykäläiä, mutta päätti samalla, että äitiyttä koskevat pykälät
162 valmistellaan syksyn aikana niin, että niitä koskeva esitys voidaan antaa vuoden loppuun
163 mennessä.

164

165 Ministeri nimitti pienen työryhmän valmistelemaan esitystä. Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimi
166 työryhmän jäsenenä. Työryhmä onnistui ennätysajassa (reilu 2kk) valmistelemaan hallituksen
167 esityksen muotoon kirjoitetun esityksen äitiyslaiksi, joka olisi mahdollistanut äitiyden tunnustamisen
168 hedelmöityshoitoja saaneille naispareille sekä selventänyt eräitä muita äitiyteen liittyviä
169 kansainvälisoikeudellisia kysymyksiä. Lausuntokierroksen ja muokkausten jälkeen esitys oli
170 vuodenvaihteessa täysin valmis annettavaksi eduskunnalle, mutta hallitus päätti lopulta jättää sen

171 antamatta Kristillisdemokraattien vastustuksen takia. Vuodenvaihteen tienoilla yhdistys pyrki
172 vaikuttamaan asian etenemiseen monin tavoin, esim. kannanotolla ihmisoikeusjärjestöjen kanssa.
173

174 **Kaikkein perheiden Suomi -hanke**

175 Kaikkien Perheiden Suomi on vuosina 2013- 2016 toimiva vaikuttamistyön hanke, jonka takana on
176 Monimuotoiset perheet -verkosto ja sen kymmenen jäsenjärjestöä. Sateenkaariperheet ry hallinnoi
177 hanketta verkoston puolesta. Useat verkoston perhepoliittisista tavoitteista edistävät suoraan tai
178 välillisesti yhdistyksen perhepoliittisia tavoitteita. Äitiyslain säätäminen on yksi verkoston itselleen
179 ottama tavoite, jota hanke voi aktiivisesti edistää.

180 Raha-automaattiyhdistyksen tuella toteutuva Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen ensimmäisen
181 kokonaisen toimintavuoden aikana työ monimuotoisten perheiden näkökulman esiin tuomisessa
182 sekä perhepolitiikassa että lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on alkanut kantaa hedelmää.
183 Hankkeen toimintakertomus 2014 löytyy kokonaisuudessaan tämän toimintakertomuksen liitteenä.

184 **Lausunnot**

- 185 • laista lapsen hoidon tuista STM:lle 11.12.2014
- 186 • äitiyslakimietinnöstä OM:lle 27.11.2014
- 187 • isyyslaista lakivaliokunnalle 30.9.2014
- 188 • translain uudistamisesta STM:lle 12.9.2014
- 189 • laista lasten hoidon tuista STM:n työryhmälle 27.5.2014
- 190 • yhdenvertaisuuslaista työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle 28.4.2014
- 191 • avioliittolaista lakivaliokunnalle 3.4.2014
- 192 • isyyslakityöryhmän mietinnöstä OM:lle 15.1.2014

193
194 Yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa annetut lausunnot:

- 195 • lapsiasiavaltuutetun vuosikirjaan 15.12.2014
- 196 • laista lastenhoidon tuista 4.11.2014
- 197 • Hallituksen esityksestä isyyslain muuttamiseksi 1.10.2014
- 198 • hallituksen esityksestä sosiaalihuoltolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 17.6.2014
- 199 • varhaiskasvatuslain uudistamisesta 17.4.2014
- 200 • mieskysymyksiä tasa-arvopolitiikassa pohtivan työryhmän väliraportista 4.3.2014
- 201 • luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yleisestä asumistuesta 24.1.2014
- 202 • isyyslainsäädännön uudistamista koskevasta työryhmämietinnöstä 15.1.2014

203 **Tiedotteet ja kannanotot**

- 204 • Äitiyslaki säädettävä tällä hallituskaudella 12.12.2014
- 205 • Ihmisoikeusjärjestöt huolissaan hallituksen vitkuttelusta translain suhteen 4.12.2014
- 206 • Työryhmä esittää naisparille mahdollisuutta tunnustaa äitiys 13.11.2014
- 207 • Sateenkaariperheiden syrjintä hedelmöityshoidoissa on loputtava 14.10.2014
- 208 • HLBTI-oikeudet etenevät nihkeästi Pride-viikollakin 25.6.2014
- 209 • Sateenkaariperheiden lasten oikeusturvasta huolehdittava 2.6.2014
- 210 • Tiedote jäsenille: mielenosoitus isyyslaista 20.5.2014
- 211 • Avoin kirje pääministerille isyyslaista ja sitä koskeva tiedote 20.5.2014
- 212 • Suomi oppoaa sateenkaari-indeksillä 13.5.2014

- 213 • Sateenkaariperheiden uusi tavoiteohjelma - miehet, apilaperheet ja sijaissynnytyt
214 22.3.2014
- 215 • Järjestöt vaativat sukupuolitietoisuutta osaksi varhaiskasvatustilaa 21.3.2014
- 216 • Sijaissynnytystilaisuudessa vilkasta keskustelua yhdenvertaisuudesta ja lapsen edusta
217 12.3.2014
- 218 • Sateenkaariperheet kansanedustajille: Muistakaa lapset torstain keskustelussa 18.2.2014

219 Edustukset

- 220 • Toiminnanjohtaja toimi adoptiolautakunnan täysistunnon jäsenenä (varajäsen Anna
221 Moring)
- 222 • Toiminnanjohtaja toimi OM:n äitiyslakityöryhmän jäsenenä (varajäsen Anna Moring)
- 223 • Toiminnanjohtaja toimi Lapsiasiain neuvottelukunnan jäsenenä
- 224 • Toiminnanjohtaja toimi Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan miesjaoston jäsenenä (varajäsen
225 Marita Karvinen)
- 226 • Toiminnanjohtaja toimi Lastensuojelun Keskusliiton hallituksen varajäsenenä
- 227 • Toiminnanjohtaja toimi yhdistyksen edustajana Monimuotoiset perheet -verkostossa ja
228 Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen johtoryhmässä
- 229 • Toiminnanjohtaja toimi yhdistyksen edustajana IFED-verkostossa (kansainvälinen
230 sateenkaariperhepäivä)
- 231 • Puheenjohtaja toimi Setan kv-työryhmän jäsenenä
- 232 • Toiminnanjohtaja ja hallituksen jäsen Iina Särkkä toimivat yhdistyksen edustajina Ilga-
233 Europan vuosikokouksessa Riikassa
- 234 • Projektipäällikkö toimi yhdistyksen edustajana Perhejärjestöjen yhteistyöfoorumissa
- 235 • Projektipäällikkö toimi yhdistyksen edustajana Kuluttajaparlamentissa
- 236 • Järjestösihteeri toimi yhdistyksen edustajana Väestöliiton Perhenetti-hankkeen
237 koordinaatioryhmässä
- 238 • Hallituksen jäsenet Iina Särkkä ja Sari Kemppinen toimivat Nelfan hallituksen jäseninä ja
239 yhdistyksen edustajina Nelfan vuosikokouksessa Maastrichtissa
- 240

241 3. Yhteistyöverkostot

242

243 Strateginen verkostoituminen on yhdistyksen vaikuttamistoiminnan kulmakiviä. Toimintavuoden
244 aikana käynnistettiin runsaasti uusia yhteistyöverkostoja ja kehitettiin olemassa olevia.

- 245 • Perhehoitohankkeen suunnittelemiseksi kerättiin laaja verkosto perhehoidon alalla toimivia
246 järjestöjä ja kuntia.
- 247 • Lapsiasiavaltuutetun kanssa yhteistyö laajeni huomattavasti kesällä pidetyn
248 yhteistyöpalaverin jälkeen. Valtuutettu kutsui yhdistyksen edustajan lapsiasiain
249 neuvottelukuntaan ja nimitti toiminnanjohtajan neuvottelukunnan alaisen HLBTI ja lapset -
250 työryhmän puheenjohtajaksi.
- 251 • Yhdenvertaisuusvaltuutetun kanssa suunniteltiin syksyn aikana, miten yhteistyötä tehdään
252 vuoden 2015 alusta kun seksuaalinen suuntautuminen tulee uuden lain myötä valtuutetun
253 toimialaan.

- 254 • Ihmisoikeusjärjestöjen kanssa tehtiin aiempia vuosia tiiviimpää vaikuttamisyhteistyötä,
255 ennen kaikkea uuden yhdenvertaisuuslain, translain ja äitiyslain osalta.
- 256 • Äitiyslain osalta tehtiin menestyksellistä vaikuttamisyhteistyötä myös isojen perhejärjestöjen
257 MLL, LSKL, Pelastakaa Lapset ja Väestöliitto kanssa.
- 258 • Tutkimushankkeen käynnistymisen myötä aktiivista tutkimusyhteistyötä on tehty THL:n,
259 Väestöntutkimuslaitoksen, Tampereen yliopiston, MLL:n ja Lastensuojelun Keskusliiton
260 kanssa.
- 261 • Sateenkaariparit-hankkeen käynnistymisen myötä ennestäänkin tiivis yhteistyö
262 Parisuhdekeskus Kataja ry:n kanssa on syventynyt ja laajentunut. Yhdistys on hankkeen
263 pääkumppani. Yhteistyössä on suunniteltu myös jatkohanketta, joka tulisi
264 Sateenkaariperheet ry:n hallinnoitavaksi. Hankkeen kumppaneina toimii myös laaja
265 verkosto parisuhdealan asiantuntijaorganisaatioita.
- 266 • *Monimuotoiset perheet* -verkosto on kymmenen perhejärjestön verkosto, joka käynnisti
267 yhteisen vaikuttamistyön hankkeen vuonna 2013. Hankkeen myötä yhteistyö
268 vaikuttamistoiminnassa on syventynyt ja tukee yhdistyksen omaa vaikuttamistyötä
269 erinomaisella tavalla. Vaikuttamistyön lisäksi yhteistyötä tehdään verkostossa koko ajan
270 laajemmalla näkökulmalla. Vuoden 2014 aikana käynnistettiin eri työntekijäryhmien välistä
271 yhteistyötä järjestöjen kesken.
- 272 • Seta ry on yhdistyksen kattojärjestö ja vaikuttamistyön kumppanina kaikista merkittävien.
273 Sateenkaariperheet ry:n työ niveltyy Setan toimintaan hyvin saumattomasti. Vuoden 2014
274 aikana käynnistettiin selvitystyö yhteisistä toimitiloista tulevaisuudessa. Suunnitteilla oleva
275 Perhesuhdekeskus-hanke on suunniteltu tiiviissä yhteistyössä Setan ja Setan
276 jäsenjärjestöjen kanssa.
- 277 • *Väestöliiton* kanssa yhteistyössä jatkettiin Perhenetti -hanketta, joka on julkaissut
278 perheaikaa.fi -palvelun. Väestöliiton kanssa yhteistyössä käynnistettiin syksyllä myös
279 yhdistyksen tutkimushanke.
- 280 • Yhteistyö Lastensuojelun Keskusliiton kanssa syveni toimintavuoden aikana, koska
281 toiminnanjohtaja aloitti keskusliiton hallituksen varajäsenenä. Keskusliitto ryhtyi myös
282 yhdistyksen tutkimushankkeen kumppaniksi.
- 283 • Helsingin kaupungin perhepalveluiden kanssa pidettiin laajan rintaman yhteistyökokous
284 syksyllä ja sen perusteella yhteistyötä hiottiin ja kehitettiin useiden eri kaupungin yksikköjen
285 kanssa. Turun kaupunki alkoi vuoden 2014 aikana maksaa avustusta yhdistyksen Turun
286 toiminnoille. Tampere on myöntänyt avustusta jo vuodesta 2013.
- 287 • Koulutushanke teki vuoden aikana yhteistyötä mm. Oululaisen Hyvän Mielen Talon kanssa
288 sekä Jyväskylän, Satakunnan ja Pirkanmaan Seta ry:n kanssa.

289 Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita, joiden kanssa on toimittu aktiivisesti vuoden 2014 aikana,
290 ovat ainakin Ensi- ja turvakotien liitto, Tahdon2013-kampanja, Trasek ry, Regnbågsankan ja
291 joukko Setan paikallisjärjestöjä.

292 **4. Kansainvälinen toiminta**

293

294 Vuoden 2014 aikana yhdistys toimi aktiivisesti Euroopan sateenkaariperheyhdistysten
295 kattojärjestössä Nelfassa (Network of European LGBT Families Associations), jota on ollut mukana
296 perustamassa. Yhdistyksen hallituksen jäsenet Iina Särkkä ja Sari Kemppinen toimivat Nelfan

297 hallituksen jäseninä. Muita kansainvälisen vaikuttamistyön tärkeitä kumppaneita ovat Transgender
298 Europe, Ilga ja sen eurooppalainen järjestö Ilga-Eurooppa. Yhdistyksen kv-aktivistit toimivat myös
299 Setan kv-työryhmässä, joka kiinnitti huomiota erityisesti Venäjän ihmisoikeustilanteeseen.

300 Yhdistys osallistui Nelfan vuosikokoukseen Maastrichtissa, Ilga-Euroopan konferenssiin Riikassa
301 ja Ilgan konferenssiin Mexico Cityssä, järjestäen kussakin perheteemaisia työpajoja. Marraskuussa
302 2014 yhdistys osallistui moskovalaisen sateenkaariperhejärjestön seminaariin, jonka seurauksena
303 yhdistyksen ja Nelfan Venäjä-yhteistyö käynnistyi uudella tasolla. Yhdistyksen aktiivi osallistui
304 eurooppalaisen Rights on the Move -hankkeen kouluttajakoulutukseen ja järjesti Suomessa
305 koulutuksen sateenkaariperheistä ja Euroopan ihmisoikeusinstituutioista.

306 Vuonna 2014 saatettiin loppuun Euroopan komission Grundtvig-ohjelman rahoittama viiden
307 eurooppalaisen sateenkaariperhejärjestön yhteistyöhanke Being an LGBT Parent as an
308 Experience of Democracy and Active Citizenship. Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa mukana
309 olevia järjestöjä toimimaan eurooppalaisella tasolla sateenkaariperheiden hyväksi. Vuonna 2014
310 järjestettiin kaksi hanketapaamista: Portugalissa ja Italiassa. Molempiin tapaamisiin osallistui neljä
311 suomalaista sateenkaariperheaktiivia. Hanke tuotti useita materiaaleja, jotka on julkaistu
312 internetissä.

313 Nelfa ja sen sisarjärjestöt muilla mantereilla järjestivät kolmatta kertaa Kansainvälisen
314 sateenkaariperhepäivän 4.5.2014. Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimii päivän
315 koordinaattoryhmässä. Yhdistys järjesti päivän tapahtumat Helsingissä ja Turussa. Helsingissä 22
316 ihmistä kokoontui sateesta huolimatta Korkeasaaren eläintarhaan. Turussa järjestettiin koko
317 perheen juhla.

318 5. Koulutustoiminta

319

320 Koulutustoiminta tähtää sateenkaariperheiden hyvinvointiin ja erityiskysymyksiin liittyvän
321 asiantuntijuuden lisäämiseen niin ammattilaisten keskuudessa kuin yhdistyksen sisälläkin. Lisäksi
322 koulutustoiminta vaikuttaa yhteiskunnallisiin keskusteluihin lisäämällä sateenkaariperheitä
323 koskevaa tietoa kaikilla yhteiskunnan alueilla. Sisäinen koulutus pyrkii myös lisäämään
324 yhdistyksen toimihenkilöiden ja vapaaehtoisten valmiuksia monimuotoiseen vaikuttamis-,
325 kehittämis- ja vertaistyöhön.

326 Asiantuntijuutta pidettiin yllä ja kehitettiin verkostoitumalla, seuraamalla perhetutkimusta ja -
327 politiikkaa ja kysymällä yhdistyksen toimintaan osallistuvien perheiden näkemyksiä ja kokemuksia,
328 keräämällä tietoja paikallistapaamisista ja leireiltä, kirjaamalla yhteydenottopyyntöjen aiheet,
329 ohjaamalla opinnäytetöitä ja järjestämällä seminaareja ja muita tapahtumia. Syksyllä aloitettiin
330 lasten hyvinvointia koskevan asiantuntijuuden kasvattaminen käynnistämällä tutkimushanke, jota
331 kuvataan luvussa tutkimustoiminta.

332 Koulutushanke

333 Vuonna 2012 alkaneen hankkeen puitteissa tarjottiin lapsiperheiden kanssa työskenteleville
334 ammattilaisille täydennyskoulutusta sateenkaariperheiden erityiskysymyksistä.
335 *Sateenkaariperheiden lasten ja vanhemmuuden haavoittuvuudet ammattilaisten tietoisuuteen* -
336 hankkeen rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman

337 rahoista. Hanke sai jatkorahoituksen toukokuun 2015 loppuun asti. Hankkeesta vastaa
338 koulutussuunnittelija Tiia Forsström.

339 **Koulutukset 2014**

340 Yhdistyksen työntekijät ja vapaaehtoiset asiantuntijat kouluttivat itsenäisesti ja vierailivat lukuisissa
341 muiden järjestämissä koulutustilaisuuksissa puhumassa perheiden moninaisuuden kohtaamisesta
342 ja sateenkaariperheiden tarpeista. Kouluttamisesta vastasivat koulutussuunnittelijan lisäksi
343 toiminnanjohtaja, järjestösihteeri, puheenjohtaja, hallituksen jäsenet sekä yhdistyksen
344 vapaaehtoiset kouluttajat ja kokemuskouluttajat.

345 Sateenkaariperheet ry toteutti vuoden aikana yhteensä 53 koulutusta. Näistä ammatillisia
346 täydennyskoulutuksia oli 32. Eniten koulutettiin kuntien ja seurakuntien perhepalveluiden
347 työntekijöitä. Loput 21 koulutusta olivat sisäistä koulutusta tai kohderyhmäkoulutuksia.
348 Kertomuksen liitteenä lista kaikista koulutustilaisuuksista.

349 Yhdistys koulutti vuonna 2014 ammattilaisia erityisesti Oulussa ja Tampereella (molemmissa neljä
350 koulutusta) sekä Turussa (kolme erillistä koulutusta). Kaikista yhdistyksen koulutuksista kolme oli
351 valtakunnallisia. Lisäksi yhdistys osallistui vuoden aikana valtakunnallisille Kätilöpäiville,
352 Varhaiskasvatuspäiville, Neuvolapäiville, Perheterapiakongressiin sekä Parisuhdepäiville ja
353 Mieli2014-päiville. Ammatilliset täydennyskoulutukset tavoittivat vuoden aikana yhteensä 1173
354 työssään sateenkaariperheitä kohtaavaa ammattilaista. Koulutusta toteutettiin 104 oppitunnin
355 verran.

356 Yhdistyksen sisäisenä, jäsenille, kohderyhmälle ja aktiiveille suunnattuna koulutuksena järjestettiin
357 esimerkiksi perhevalmennusta (sekä kahtena iltakurssina että viikonloppukurssina),
358 parisuhdevertaisohjaajien koulutusta, koulutusta kiintymyssuhteista ja lasten hyvinvoinnista,
359 sateenkaariperheisiin liittyvästä juridiikasta Euroopassa, apilaperheiden perustamiseen liittyvistä
360 asioista sekä transihmisistä perheessä. Kohderyhmä- ja sisäiset koulutukset tavoittivat 312
361 henkilöä. Koulutusta toteutettiin 150 oppitunnin verran.

362 Perheaikaa.fi -palvelussa toteutetut kuusi nettiluentoa tavoittivat lisäksi suuren joukon
363 kohderyhmään kuuluvia perheitä. Luentoja on katsottu yhteensä huikeat 14 027 kertaa.

364

365 **6. Tutkimustoiminta**

366

367 Sateenkaariperheiden lasten hyvinvointi 2014–2016 -tutkimushankkeessa aloitti 18.8.2014 tutkija
368 Kia Aarnio. Tutkimusta ryhdyttiin suunnittelemaan yhteistyökumppaneiden muodostaman
369 ohjausryhmän kanssa (Väestöliitto, THL, MLL, LSKL, Tampereen yliopiston Terveystieteiden
370 yksikkö, hoitotiede). Syksyn aikana käytiin läpi aiheeseen liittyvää kansainvälistä kirjallisuutta ja
371 suomalaisia ja ruotsalaisia opinnäytetöitä, joiden pohjalta julkaistiin kirjallisuuskatsaus Väestöliiton
372 Työpaperit-sarjassa. Julkaisun yhteydessä järjestettiin kahden tunnin seminaari
373 yleisökeskusteluineen. Hankkeen rahoittaa OKM.

374 Julkaisun viite: Aarnio, K. (2014). Sateenkaariperheiden lasten vahvuudet ja haavoittuvuudet.
375 Väestöliiton Väestöntutkimuslaitoksen työpaperi, 6.

376 Koulutushankkeen lisäksi yhdistys tukee sateenkaariperheitä koskevaa tutkimus- ja
 377 kehittämistoimintaa neuvomalla opinnäytetyöntekijöitä, konsultoimalla tutkimushankkeita,
 378 listaamalla nettisivuilla tutkimustarpeita ja etsimällä vapaaehtoisia tutkimukseen osallistujia.
 379 Vuoden 2014 aikana yhdistys neuvoi 73 kertaa opinnäytetyön tekijöitä. Opiskelijat perehtyvät
 380 sateenkaariperheteemoihin ja toimivat omissa opiskeluryhmissään sateenkaariperhetietouden
 381 asiantuntijoina ja kouluttajina. Valtaosa neuvottavista oli valmistumassa sosionomiksi.

382

383 7. Neuvontatoiminta

384

385 Lainsäädännössä on viime vuosina tapahtunut monia edistysaskeleita, joiden myötä perheet ovat
 386 saaneet pääsyn ennen tavoittamattomissa oleviin etuuksiin ja juridisiin suhteisiin. Uuden
 387 lainsäädännön soveltaminen käytäntöön on kuitenkin osoittautunut monessa tilanteessa hyvin
 388 hankalaksi. Soveltamisongelmiin liittyviä kyselyitä vastaanotetaan yhdistyksessä koko ajan
 389 enemmän. Neuvoa hakevat perheiden lisäksi opiskelijat, ammattilaiset ja toimittajat.

390 Yhdistyksen neuvontatyötä tehdään useissa eri yhteyksissä ja eri toimijoiden toimesta.
 391 Paikallistiimien aktiivit ja ryhmienvetäjät antavat neuvontaa paikallistasolla. Yhdistyksen työntekijät,
 392 puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet antavat neuvontaa valtakunnallisemmalla tasolla, ja
 393 esimerkiksi perhevalmennusten, leirien ja pride-tapahtumien yhteydessä. Kaikki neuvontaa
 394 toteuttavat tahot pitävät kirjaa antamastaan neuvonnasta ja tieto kerätään vuosittain yhteen.

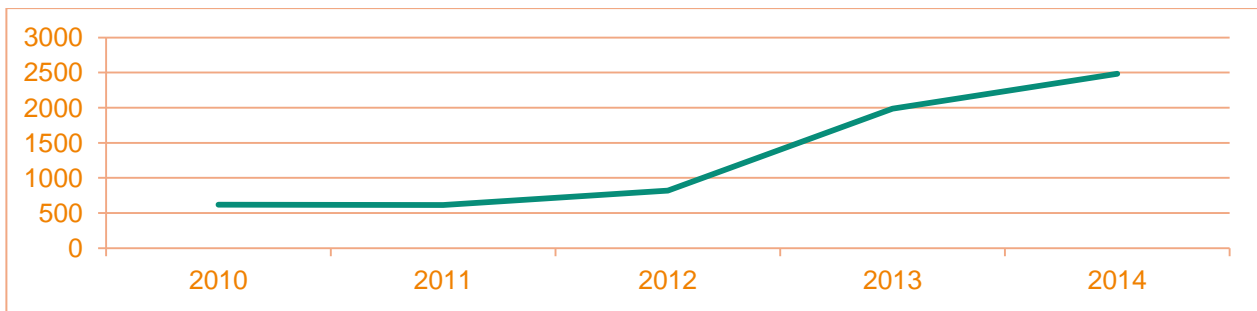
395 Vuoden 2012 lopusta lähtien yhdistys on tarjonnut neuvontaa myös tuotteistetussa
 396 neuvontapalvelussa. Neuvontapalveluun kuuluu puhelinpäivystys kahtena päivänä viikossa,
 397 erillinen neuvontasähköpostiosoite sekä neuvonta-chat kerran kuukaudessa Perheaikaa.fi-
 398 palvelussa.

399 Neuvonnan kokonaismäärä on kasvanut 25 % edellisestä vuodesta.

400 Taulukko: Annettu neuvonta

	2010	2011	2012	2013	2014
Neuvontapalvelun antama neuvonta					
Puhelinpäivystys				62	102
Neuvonta-sähköposti				413	573
Neuvonta-chat				100	100
Muu annettu neuvonta					
Etuutta koskeva neuvonta	70	70	190	332	397
Lakineuvonta	70	90	110	217	243
Elämäntilanteeseen liittyvä neuvonta	200	150	140	285	363
Yhdistyksen toimintaan liittyvä neuvonta	200	250	310	429	557
Opinnäytetyöntekijän neuvonta	40	25	40	40	73
Toimittajan neuvonta/avustaminen	40	30	30	109	77
YHTEENSÄ	620	615	820	1987	2485

401

402

403

404

8. Vertais- ja tukitoiminta

405

406

407

408

409

410

Yhdistyksen keskeisiä vertaistoiminnan muotoja olivat leiritoiminta, parisuhde- ja perhevalmennustoiminta, keskustelufoorumi internetissä ja erilaiset vertaistapaamiset usealla paikkakunnalla ja netissä. Verkossa toimiva vertaistuki toteutetaan Perheaikaa.fi -palvelussa, omalla keskustelufoorumilla ja Facebookissa. Paikallistoimintaa järjestettiin kahdellatoista paikkakunnalla.

411

Jäsenet ja muut perheet

412

413

414

415

416

Sateenkaariperheet ry:n vuoden 2014 jäsenmaksun maksaneiden jäsenten määrä oli vuoden lopussa 790 (vuoden 2013 lopussa 641, vuoden 2012 lopussa 477). Toimintansa kautta yhdistys tavoitti satoja henkilöitä, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Suurin osa yhdistyksen tilaisuuksiin osallistuneista perheistä ei ole jostain syystä yhdistyksen jäseniä. Osa tilaisuuksiin osallistujista pelkää leimautumista, jos liittyvät jäseniksi.

417

Paikallinen toiminta

418

419

420

421

422

423

Paikallistapaamisissa ja muissa paikallisissa tapahtumissa kävi vuonna 2014 noin 50 prosenttia enemmän osallistujia kuin edellisenä vuonna. Kolmessa vuodessa osallistumiset ovat lisääntyneet huimat 140 prosenttia. Paikallistapaamisten suunnittelusta ja järjestämisestä huolehtivat kunkin paikkakunnan vapaaehtoiset, jotka yhdessä muodostavat paikallistiimin. Järjestösihteeri koordinoi paikallistiimien toimintaa. Vuonna 2014 tapaamiset käynnistettiin kolmella uudella paikkakunnalla: Porissa, Seinäjoella ja Kymenlaaksossa.

424

425

426

427

428

429

430

Maaliskuussa järjestettiin paikallistoiminnan kehittämispäivät. Kaksipäiväiseen tapahtumaan osallistui paikallistiimien jäseniä yhteensä 20 henkilöä. Osallistajat kokivat saavansa päiviltä paljon uutta tietoa ja ideoita. Tärkeäksi nähtiin työntekijöiden ja muiden paikkakuntien aktiivien tapaaminen. Paikallistoiminnan kehittämispäivät järjestetään jatkossakin joka vuonna kaksipäiväisenä. Kehittämispäivien myötä paikallista toimintaa laajennetaan vertaistoiminnan lisäksi koulutus- ja vaikuttamistyön suuntaan. Päivillä pyritään antamaan paikallistiimeille eväitä toteuttaa monipuolista toimintaa alueellisella tasolla.

431

432

433

Kehittämispäivien jälkeen perheaikaa.fi-palvelussa alkoi neljä viikkoa kestävä suljettu ryhmä, jossa syvennettiin vielä kehittämispäivien asioita ja saatiin mukaan keskusteluun ja visiointiin myös niitä paikallisvastaavia, joilla ei ollut mahdollisuutta olla läsnä kehittämispäivillä.

434 Paikallistoiminnan opas valmistui alkukesästä ja toimitettiin jokaiselle paikallistoiminnan vetäjälle.
435 Oppaaseen on koottu tarpeellinen tieto, jotta vapaaehtoinen pystyy aloittamaan ja toteuttamaan
436 omalla paikkakunnallaan vertaistoimintaa. Oppaaseen on yhdistyksen harjoittelijoiden toimesta
437 kerätty myös puuha- ja toimintavinkkejä sekä tutustumista edistäviä leikkejä.

438 Kehittämispäivillä työnhajaajaksi opiskeleva Anu Welling kävi kertomassa mahdollisuudestaan ja
439 tavastaan tehdä työnhajausta paikallistiimeissä toimivien vapaaehtoisten kanssa. Paikallistiimien
440 jäsenillä tarjottiin mahdollisuus aloittaa työnhajausta. Työnhajauksen aloittivat Porin, Seinäjoen,
441 Turun, Tampereen ja Helsingin paikallistiimit.

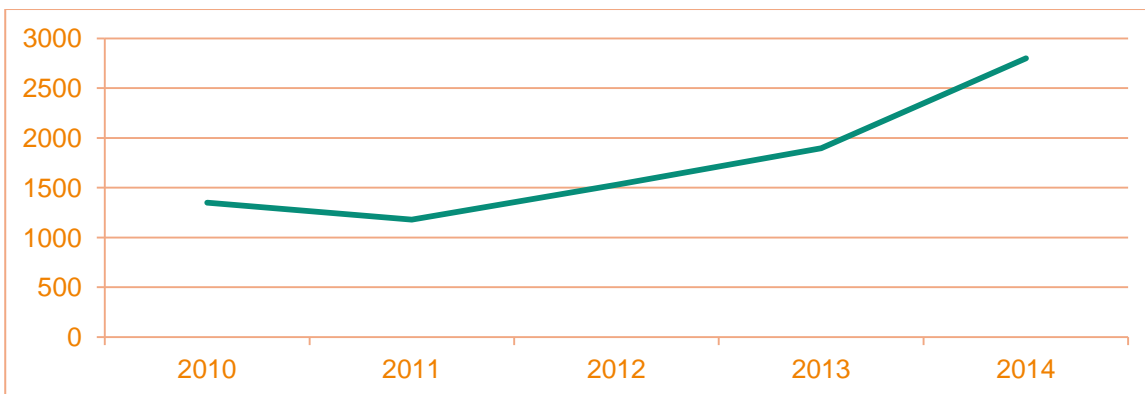
442 Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista valmistettiin kattava power point -esitys, joka julkaistiin
443 Helsingissä järjestetyssä vapaaehtoisten rekrytointitilaisuudessa. Esitystä on helppo jakaa
444 vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille henkilöille ja sen avulla tuoda konkreettisesti esille, mitä
445 kaikkea Sateenkaariperheet ry:ssä voi vapaaehtoisena tehdä. Vapaaehtoisia houkuteltiin mukaan
446 myös uutiskirjeissä julkaistujen hakuilmoitusten kautta.

447

448 **Taulukko: Osallistumiset paikallistoimintaan**

	2010	2011	2012	2013	2014
Helsinki	500	400	720	1065	1655
Joensuu	0	0	40	0	0
Jyväskylä	200	200	290	240	200
Kymenlaakso	0	0	0	0	30
Kuopio	40	0	0	0	20
Mikkeli	0	0	20	100	20
Oulu	150	120	100	110	125
Pori	0	0	0	0	80
Rovaniemi	60	60	20	20	0
Seinäjoki	0	0	0	0	100
Tampere	200	150	140	190	249
Turku	200	250	200	170	342
YHTEENSÄ	1350	1180	1530	1895	2821

449

450

451

452 Taulukon luvut sisältävät osallistumiset vain alla kuvattuihin **paikallisiin** tapahtumiin. Mukana ei
453 ole perhevalmennusten, parisuhdetoiminnan, leiritoiminnan, perheaikaa.fi-toiminnan ja muun
454 valtakunnallisen vertaistoiminnan lukuja, koska ne tilastoidaan erikseen.

455

456 Helsinki

457 Pääkaupunkiseudun paikallistiimi järjesti *perhetapaamisia* kerran kuukaudessa
458 Sateenkaariperheiden toimistolla, Kotolassa. Perhetapaamiset ovat koko perheen avoimia
459 tapahtumia, joissa on ollut vaihtelevasti erilaista tekemistä ja teemaa mutta myös aikaa ja
460 mahdollisuutta avoimelle keskustelulle, tutustumiselle sekä nyyttärihenkiselle kahvittelulle.
461 Perhetapaamisissa kävi kuukausittain noin 7-20 perhettä. Vuoden aikana kymmeneen
462 tapaamiseen osallistui noin 300 kävijää.

463 Arkitapaamisia järjestettiin vuoden 2014 aikana joka tiistai Kotolassa. Arkitapaamiset ovat
464 arki-aamuna järjestettävä parituntinen avoin perhekahvila sateenkaariperheille. Ajankohdasta
465 johtuen tapaamisiin osallistuivat erityisesti pienten lasten kanssa kotona olevat vanhemmat
466 lapsineen. Tapaamisissa on ollut vaihtelevasti järjestettyä toimintaa yhdistyksen harjoittelijoiden
467 toimesta mm. askartelua ja muuta toiminnallisuutta, mutta aina aikaa myös kahvittelulle,
468 tutustumiselle ja muulle vapaalle yhdessäololle. Arkitapaamisiin on osallistunut viikoittain noin 8-15
469 henkeä, yhteensä noin 10 eri perheestä. Vuoden aikana 50 tapaamiseen osallistui yhteensä 600
470 henkeä.

471 Vuonna 2014 järjestettiin myös muita *perhetapaamisia* pop up -periaatteella. Ideana on, että kuka
472 tahansa halukas voi järjestää esimerkiksi omassa lähipuistossaan tai kotonaan tapaamisen;
473 organisoimalla tapaamisen ja mainostamalla sitä yhdistyksen kautta. Näin saadaan lisää
474 tapaamisia eri puolille pääkaupunkiseutua sekä jokaiselle mahdollisuus tehdä jotain, ottamatta
475 kuitenkaan vastuuta useamman tapahtuman tai tapaamisen järjestämisestä. Vuoden 2014 aikana
476 järjestettiin 3 perhetapaamista kahdessa eri leikkipuistossa sekä tavattiin yhden perheen kotona.
477 Näihin tapaamisiin osallistui 70 henkeä.

478 Kuukausittaisten perhetapaamisten lisäksi Helsingin aktiiviset sateenkaariperheet ovat vuoden
479 2014 aikana tehneet erinäisiä *retkiä* muun muassa luontoretken Villa Elfvikin luontotalolle ja kaksi
480 retkeä kotieläintila Falkullaan. Näihin retkiin on osallistunut keskimäärin 6-12 perhettä. Yhteensä
481 vuoden kolmeen retkeen osallistui 55 henkeä.

482 Helsingin *alkutaipaleryhmä* kokoontui vuonna 2014 yhteensä 10 kertaa, osallistujia oli n. 140.
483 Alkutaipaleryhmän tarkoitus on toimia vertaistukena perhettä suunnitteleville ja jo perheellisille.
484 Alkutaipaleryhmässä on vaihdettu luottamuksellisesti kuulumisia perheellistymisen eri vaiheista.
485 Myös vierailu lapsimessuille tehtiin yhdessä. Ryhmässä kävi asiantuntijavieraina vuonna 2014
486 anestesialääkäri ja kättilö sekä nuori aikuinen joka on kasvanut sateenkaariperheessä.

487 Uutena ryhmänä syksyllä 2014 aloitti sosiaalisten vanhempien ryhmä. Ryhmän kolmeen
488 tapaamiseen on osallistunut 24 henkilöä. Ryhmässä sekä tulevat että jo lapselliset sosiaaliset
489 vanhemmat voivat jakaa tuntemuksia ja kokemuksia siitä millaista on olla ei-synnyttävä/ei-
490 biologinen vanhempi.

491 Aktiiviset vanhemmat järjestivät yhden vanhemman sateenkaariperheiden olkkareita kerran
492 kuukaudessa yhteistyössä Pääkaupunkiseudun yksinhuoltajat ry:n kanssa.

493 *Helsinki Pride* -viikon yhteydessä kesäkuun lopussa järjestettiin normaalitoiminnan lisäksi retki Sea
494 Lifeen, Miten lapsia tehdään? -tapahtumia, isien ja heteroliitossa lapsia saaneiden tapaamiset
495 sekä perhepiknik. Pelkästään retkelle Sea Lifeen osallistui 103 henkilöä. Yhteensä Prideviikolla
496 toimintaan osallistui 254 henkilöä.

497 Toukokuun ensimmäisenä sunnuntaina järjestettiin *Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän*
498 kunniaksi retki Korkeasaareen. Rankkasateiselle retkelle osallistui 22 henkilöä.

499 *TransHelsinki*viikolla järjestettiin perhetapaaminen kiipeilykeskuksessa perheille, joissa on
500 sukupuolen moninaisuutta. Tapaamiseen osallistui yli 20 henkilöä. Transihmisten perheille
501 suunnatussa Miten lapsia tehdään –tilaisuudessa pienen, mutta aktiivisen osallistujajoukon kanssa
502 käytiin läpi perheellistyminen mahdollisuuksia.

503 Heterosuhteessa lapsia saaneille sateenkaariperheellisille järjestettiin kuuden kerran
504 ammattilaisohjattu kokonaisuus keväällä 2014. Ohjattuun kokonaisuuteen sitoutui yhdeksän
505 henkilöä. Tämän jälkeen ryhmä jatkoi vertaisryhmätapaamisia kerran kuukaudessa. Ryhmässä oli
506 vuoden aikana käyntejä 70. Liveryhmän kanssa samanaikaisesti heteroliitossa lapsia saaneille oli
507 tarjolla myös valtakunnallinen neljän viikon nettivertaisryhmä, johon osallistui 18 henkilöä. Syksyn
508 tapaamisissa yhdistyksen sosionomiopiskelijaharjoittelijat järjestivät vanhempien
509 keskusteluryhmän aikana lapsille omaa vertaistoimintaa.

510 Koululaisille järjestettiin vuoden aikana toiminnallisia tapaamisia, joissa mm. käytiin laskeutumassa
511 kallioilta, kiipeilemässä seinillä, seikkailemassa merenjäällä ja puuhailemassa mökillä. Kussakin
512 tapaamisessa koululaisia oli 5-10. Osallistumisia oli 69.

513 Syksyllä 2013 käynnistetty yhteinen isille lapsineen suunnattu toiminnallinen toiminta yhteistyössä
514 Pienperheyhdistyksen mieskaveritoiminnan kanssa jatkui kevään 2014 ajan. Miehet lapsineen
515 tapasivat toisiaan mm. geokätköilyn ja mökkeilyn merkeissä. Osallistumisia oli 25. Helsinki Prideilla
516 miehiä muistettiin isätapaamisella sekä isyydestä haaveileville ensimmäistä kertaa järjestetyllä
517 ”Miten miehet tekevät lapsia –tapaamisella.”

518 Pääkaupunkiseudun sateenkaariperheet -facebook-ryhmään kuului vuoden lopulla 135 jäsentä.

519 Joensuu

520 Joensuussa muutaman vuoden toiminut paikallisryhmä on toistaiseksi tauolla vapaaehtoisten
521 puutteen vuoksi.

522 Jyväskylä

523 Tammi-maaliskuussa kokoontui sählyvuoro kerran viikossa. Sähly päätettiin lopettaa maaliskuun
524 loppuun lähinnä pelivuoron korkeiden vuokrien takia. Kesäkuussa perheet tekivät retken
525 Visulahteen mikkeliäisten kanssa. Syyskaudella paikallistiimissä aloitti uusi vetäjä. Syyskaudella
526 järjestettiin viisi tapaamista Monikulttuurikeskus Gloriassa. Tapaamiset olivat luonteeltaan
527 keskustelua kahvikupin ääressä. Lapset leikkivät keskenään. Mukaan tuli joka kerralla uusia
528 perheitä. Moni on perhe-elämän alkutaipaleella ja vertaistuki ja kokemusten vaihto on koettu
529 tärkeäksi. Perustettiin Facebook-ryhmä Sateenkaariperheet Jyväskylä.

530 Syyskuussa paikallistiimin jäsenet osallistuivat koulutushankkeen Jyväskylässä järjestämän
531 ammattilaisten koulutuksen järjestelyihin. Lokakuussa tiimin vetäjä piti kirjavinkkauksen alle
532 kouluikäisille ja heidän vanhemmilleen sopivista kirjoista. Mukana oli myös sateenkaariperheille

533 sopivia kirjoja. Jyväskylän kaupunginkirjastolle tehtiin hankintapyyntö kirjastoon hankittavista
534 englanninkielisistä lasten- ja nuortenkirjoista (18 kpl), joissa on sateenkaariperhe tai HLBTIQ-
535 teema. Hankintapyyntö hyväksyttiin. Marraskuussa tehtiin retki HopLopiin yhdessä mikkeliäisten
536 kanssa. Marraskuun tapaamisessa neljä opiskelijaa esitteli suunnitelmiaan mahdollisesta
537 projektista. Joulukuussa järjestettiin perheiden pikkujoulut.

538 **Kymenlaakso**

539 Kymenlaakson toiminta alkoi huhtikuussa 2014 perhetapaamisella, johon osallistui seitsemän
540 perhettä. Sen jälkeen toiminta on jatkunut pienimuotoisena yhteydenpitona suljetun Facebook-
541 ryhmän sisällä. Marras-joulukuussa järjestettiin kaksi pikkujoulutapaamista, joihin osallistui
542 yhteensä kolme perhettä. Tapaamisten lisäksi on Kymenlaaksossa annettu neuvontaa uudelle
543 sateenkaariperheelle sekä neuvolan terveydenhoitajalle.

544 **Kuopio**

545 Vuonna 2014 Kuopiossa käynnisteltiin toimintaa uudelleen muutaman vuoden tauon jälkeen.
546 Kahden henkilön paikallistiimin voimin Kuopiossa järjestettiin hiihto- ja kylpyläretki sekä muutaman
547 paikkakunnan tiimien kanssa yhteistyössä kesäretki Mikkelin Visulahteen. Kuopion tapaamisissa
548 oli mukana 20 henkilöä.

549 **Lahti**

550 Lahdessa viriteltiin yhteistyötä Lahden Setan kanssa. Perheiden ensimmäinen virallinen
551 Lahtitapaaminen varattiin lopulta maaliskuulle 2015. Paikkana toimii Lahden Setan käyttämä
552 Monikulttuurikeskus Multi-Culti.

553 **Mikkeli**

554 Mikkelissä toimii aktiivinen paikallistiimi, mutta perhetapaamisia on järjestetty vain epävirallisesti ja
555 epäsäännöllisesti. Lisäksi Jyväskylän perheiden kanssa tehtiin yhteiset retket kesällä Visulahteen
556 ja syksyllä Jyväskylän HopLopiin. Mikkelin paikallistiimistä kaksi kuuluu yhdistyksen hallitukseen ja
557 yksi Nelfan hallitukseen. Mikkelissä keskitytään paikalliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen
558 vaikuttamistyöhön. Vuoden 2014 työssä painottui Venäjä-yhteistyö.

559 **Oulu**

560 Oulussa järjestettiin vuoden 2014 aikana kahdeksan tapaamista Avoimen Päiväkodin tiloissa.
561 Tapaamisissa lapsilla oli mahdollisuus leikkiä ja aikuisilla jutustella sekä kahvitella. Helmikuussa
562 kävimme ulkoilemassa ja laskemassa pulkkamäkeä Virpiniemessä. Marraskuussa koululaiset
563 perheineen kävivät SuperParkissa ja pienempien lasten perheet HopLopissa. Yhteensä
564 tapaamisissa oli 125 osallistumista.

565 **Pori**

566 Porissa aloitettiin säännöllinen sateenkaariperhetoiminta vuoden 2014 alusta. Vuoden
567 alkupuoliskolla kokoonnuttiin Satakunnan yhteisökeskuksella. Syyskaudeksi kokoontumisille löytyi
568 lapsiystävällisempi paikka MLL:n perhekahvilan tiloista. Perhetapaamisia oli vuoden aikana 11.
569 Yksi tapaamisista toteutettiin piknikkinä Kirjurinluodolla ja joulukuussa vietettiin koko perheen
570 pikkujoulua. Tällä hetkellä toiminnassa on mukana kymmenkunta perhettä ympäri Satakuntaa.
571 Mukana on sekä lapsiperheitä, että perheestä vielä haaveilevia. Lapset ovat iältään vauvaikäisistä

572 teini-ikäisiin. Syksyllä Porissa järjestettiin Miten lapsia tehdään? -tilaisuus sekä koulutuspäivä
573 ammattilaisille. Porin sateenkaariperheiden porukka oli myös hyvin edustettuna flashmob-
574 tempauksessa, jossa tanssittiin valssia tasa-arvoisen avioliittolain puolesta. Näkyvyyttä toiminnalle
575 pyrittiin saamaan mm. lehtiartikkelin muodossa. Ryhmälle perustettiin omat Facebook-sivut
576 tiedottamisen tehostamiseksi.

577 **Rovaniemi**

578 Rovaniemellä ei ollut aktiivista toimintaa vuonna 2014. Arctic Prideilla oli jaossa perheille ja
579 perhettä suunnitteleville suunnattua materiaalia.

580 **Seinäjoki**

581 Seinäjoen paikallistoiminta käynnistyi huhtikuussa 2014. Paikallistiimiin on löytynyt heti alusta
582 lukien useampia aktiivisia henkilöitä. Tapaamisia ehdittiin järjestää 14 kertaa. Tapaamisissa on
583 tavattu toisia perheitä, kahviteltu nyyttärihengessä tai valmistettu yhdessä syötävää. On leivottu
584 pipareita, askarreltu, etsitty pääsiäismunia. Joillakin kerroilla erityistä ohjelmaa ei ole ollut, vaan
585 lapset ovat voineet rauhassa leikkiä ja aikuiset keskustella milloin mistäkin. Kuukausittaisten
586 tapaamisten lisäksi olemme käyneet yhdessä Touhutralossa, leikkipuistoissa, teatterissa ja
587 rannalla. Seinäjoen paikallistiimin jäsenet ovat olleet aktiivisia myös Sateenkaaren alla -
588 kirjahankkeen aineiston kerääjinä ja toimittajina. Kirja julkaistaan keväällä 2015.

589 **Tampere**

590 Tampereella on järjestetty yleinen perhetapaaminen säännöllisesti kerran kuussa. Sen lisäksi
591 vuonna 2014 polkaistiin käyntiin kaksi uutta ryhmää: Alkutaipaleella- ja koululaisryhmät. Toiminta
592 on ollut kaikissa ryhmissä monipuolista, niin toiminnallista kuin keskustelupainotteistakin.
593 Toimintaan on sisällytetty vertaistuellista, virkistyksestä ja koulutuksellista toimintaa
594 sateenkaariperheiden vanhemmille ja lapsille, yhdessä ja erikseen. Vuoden aikana järjestettiin 11
595 yleistä perhetapaamista, neljä Alkutaipaleella-ryhmän tapaamista ja kolme koululaisten ryhmän
596 tapaamista.

597 Toimintaa on toteutettu osittain Tampereen kaupungin avustuksen turvin. Tampereen Setan
598 kanssa yhteistyötä on tiivistetty ja mm. heidän tilojaan on saatu käyttää ja on oltu mukana
599 yhteisessä Pride -tapahtumassa. Toimintasuunnitelmaa karsittiin, koska kaupunki myönsi avustusta
600 noin neljänneksen haetusta. Joulukuussa pidettiin yhdistyksen koulutussuunnittelijan toimesta
601 koulutus kaupungin työntekijöille sekä avoin keskustelutilaisuus ”Miten lapsia tehdään?”

602 **Turku**

603 Vuosi 2014 oli Turun sateenkaariperhetoiminnassa ennätyskellisen vilkas. Paikallistiimi täydentyi
604 kuuteen jäseneseen ja toiminta oli monipuolisempaa kuin koskaan ennen. Turun kaupunki osallistui
605 ensimmäistä kertaa toimintakulujen kattamiseen pienellä avustuksella. Uusina toimintamuotoina
606 aloitettiin etävanhempien tapaamiset sekä säännölliset yhden vanhemman sateenkaariperheiden
607 omat tapaamiset, joita järjestettiin syyskaudella neljä kertaa. Aloitettiin myös koululaisten oman
608 toiminnan suunnittelu vuodelle 2015.

609 Kuukausittaisia perhetapaamisia järjestettiin kevät- ja syyskaudella. Usein toimintaa oli
610 useammankin kerran kuussa. Osassa tapaamisissa oli ohjelmaa erityisesti aikuisille: helmikuussa
611 Turun vapaan koulu kertomassa päivähoito- ja koulutoiminnastaan, huhtikuussa intialaisen

612 päähieronnan esittely- ja kokeilukerta ja marraskuussa luento sateenkaariperheiden historiasta.
613 Marraskuun tapaamisessa oli mukana yhdistyksen harjoittelijat ohjaamassa lapsille omaa
614 ohjelmaa.

615 Koko perheen toimintana järjestettiin vapaamuotoisten sisä- ja ulkotapaamisten lisäksi Caribbean
616 kylpyläreissu, piknikriteily Maarianhaminaan, sekä käytiin katsomassa Tanssiteatteri ERI:n Hannu
617 ja Kerttu-esitys. Lisäksi päästiin pride-viikonloppuna Seikkailupuiston teatterin kutsumana
618 katsomaan teatteriesitystä. Alkutaipaletointana järjestettiin Miten lapsia tehdään -tilaisuus ja Mitä
619 klinikalla tapahtuu -vierailukäynti. Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä järjestettiin perheiden
620 yhteiset lastenjuhlat Mukkelis Makkelis -puuhapaikassa. Perheiden yhteiset pikkujoulut järjestettiin
621 uimahallin tilaussaunalla, ja sateenkaariperheiden aikuiset kävivät katsomassa Teatteri Kantanäyn
622 kabareen Ja jumala loi homon.

623 Tiedotuksessa keskityttiin tänä vuonna erityisesti näkyvyyden lisäämisen sateenkaariyhteisön
624 sisällä: Keväällä Turun Seudun Setan jäsenlehdessä oli juttu Turun sateenkaariperhetoiminnasta,
625 ja perheellisiä osallistui runsaasti TuSetan kyselytutkimukseen. Sateenkaariperheet olivat
626 näkyvästi mukana myös syyskuun Turku Pride -kulkueessa ja puistojuhlissa, jossa yhdistyksellä
627 oli oma esittelypöytä ja tuotemyyntiä. Sateenkaariperheiden esitteitä on myös jaettu neuvoloihin,
628 perhekahviloihin ym. paikkoihin. Turun sateenkaariperheiden sähköpostilistalla on 65 osoitetta,
629 facebook-tiedotussivulla on 46 tykkääjää ja suljetussa facebook-keskusteluryhmässä 28 jäsentä.

630

631 **Leiritoiminta**

632

633 Toimintaa koordinoi kunkin leirin osalta leirityöryhmä. Järjestösihteeri toimi leirityöryhmien
634 koordinaattorina. Leirien aikana työstä vastasivat leirityöryhmän lisäksi myös tuntipalkkaiset
635 leiriohjaajat, luennoitsijat ja vapaaehtoiset lastenhoitajat. Kunkin leirin osallistujilta kerättiin
636 kirjallinen palaute.

637 **Talven perheleiri**

638 Talven 2014 perheleiri järjestettiin Lappohjassa Högsandin leirikeskuksessa 31.1.-2.2. Leirille
639 osallistui yli 60 henkilöä eri puolilta Suomea. Tarjolla oli perheen yhteistä ohjelmaa, lapsille
640 suunnattua puuhaa sekä ammattilaisen vetämää aikuisten omaa ohjelmaa ja aikuisten omaa
641 iltaohjelmaa. Lapsille oli omaa ohjelmaa, mm. draamapajan ja seikkailuradan järjestivät
642 vapaaehtoiset lastenohjaajat, joista osa oli sateenkaariperheiden teini-ikäisiä ja aikuisia lapsia.

643 **Koululaisten leirit**

644 Kesän perheleirin yhteyteen järjestettiin edellisvuosien tapaan koululaisille oma rinnakkaisleiri, ja
645 tämä järjestely sai sekä vanhemmilta että lapsilta erittäin hyvää palautetta. Koululaisten leirille
646 osallistui 27 nuorta. Koululaiset olivat innoissaan leiripaikan pihapelimahdollisuuksista, hyvästä
647 uimarannasta sekä koko ajan käytössä olevista sub-laudoista ja kanooteista. Ensimmäistä kertaa
648 kaikista isoimmille koululaisille oli suunniteltu ohjelmaa yhdessä vanhempiensa kanssa, Outo
649 Homo -esityksessä Juuso Kekkonen kertoi oman kasvutarinansa puhuen paljon seksuaalisuuteen
650 kasvamisesta. Koululaiset pääsivät aikuisten kanssa myös laskeutumaan lintutornista ja etsimään
651 geokätköjä. Monen koululaisen palautteissa mainittiin kivana leirikokemuksena ihmissusi-pelin
652 pelaaminen nuotion loisteessa.

653 Syyslomalla järjestettiin Helsingissä kaksipäiväinen päiväleiri koululaisille. Torstaina alle 10-
654 vuotiaat retkeilivät teatteri Hevosenkengän erilaisuutta ylistävää Pippuridino-näytelmää katsomaan
655 ja yli 10-vuotiaat vierailivat Fazerin makeistehtaalla. Lounaalla ryhmät yhdistyivät ja viettivät
656 yhteisen iltapäivän erilaisten liikuntailottelujen parissa Liikuntamylyssä. Perjantapäivä aloitettiin
657 sisäliikuntapuisto Snadistadissa touhuamalla. Lounaan jälkeen ryhmä jahtasi toisiaan
658 Megazonessa. Leiri päättyi yhdistyksen toimistolle, jossa leivottiin keksejä, pelattiin lautapelejä ja
659 askarreltiin. Päivään osallistui yhteensä 26 lasta, joista yli 10-vuotiaita oli 11.

660 Kesän perheleiri

661 Kesän perheleiri järjestettiin Salossa Turun Nuorisotoimen leirikeskuksessa Ahtelassa 4-7.7.
662 Leirille osallistui yhteensä 120 henkilöä, joista hieman yli puolet lapsia. Leirillä oli aiempaan tapaan
663 ohjelmaa sekä perheille yhdessä että lapsille ja aikuisille erikseen. Leirin aikana aikuisille oli kolme
664 muutaman tunnin mittaista ohjelmaosuutta. Aikuisten tuokioista vastasivat leiritiimin jäsenet, ja
665 ohjelmassa käsiteltiin osallistujien esiin nostamia ajankohtaisia asioita. Keskustelupainotteiselle
666 ohjelmalle oli tällä kertaa myös vaihtoehtoja. Aikuisten oli mahdollisuus valita geokätköilyretki ja
667 lintutornista laskeutumista yhdessä kouluikäisten kanssa. Taitelija Juuso Kekkonen vieraili leirillä
668 Outo Homo -monologinsa kanssa. Monologia ja sen jälkeistä keskustelutuokiota pääsivät
669 seuraamaan vanhempien lisäksi yli 13-vuotiaat leiriläiset. Lisäksi leiriläisten toiveesta toteutettiin
670 erillinen vertaisryhmätuokio, jonka aiheena oli parisuhteen päätyminen.

671 Aikuisten ohjelman ajaksi alle kouluikäisille lapsille oli järjestetty omaa ohjelmaa, niin sisällä kuin
672 ulkona, vapaaehtoisten lastenohjaajien kanssa. Lastenohjaajat oli saatu sosiaali- ja terveysalan
673 oppilaitoksiin toimitetun työnhakuilmoituksen kautta. Lapset jakaantuivat ikäryhmiensä mukaisiin
674 hoitoryhmiin. Paikka tarjosi erittäin hyvät mahdollisuudet ulkoleikeille ja -peleille. Myös iltaisin
675 lasten nukahdettua lastenvahdit ryhtyivät työhön ja valvoivat lasten unta, jotta aikuiset saivat
676 osallistua heille suunnattuun tällä kertaa aika vapaamuotoiseen iltaohjelmaan.

677 Leirityöryhmän erityisinä tavoitteina kesän 2014 perheleirille oli etenkin kouluikäisten lasten
678 koululaisten ja vanhempien yhteisen tekemisen kehittäminen. Perheiden yhteistä tekemistä pyrittiin
679 viemään yhä toiminnallisempaan suuntaan. Jokainen aamu aloitettiin yhteisellä leikkituokiolla, joita
680 oli muutenkin ripoteltu pitkin leiriohjelmaa. Muuten perheiden yhteistä toimintaa toteutettiin mm.
681 leirijuhlan ja perheseikkailuradan muodossa, grilli-illanvietolla, pelejä pelaamalla ja perinteisillä
682 pihaleikeillä. Tavoitteet täyttyivät mainiosti.

683 Perheleirien ja koululaisten leirien lisäksi parisuhde- ja perhevalmennustoimintaa järjestettiin
684 leirimuotoisena, joista tarkemmin seuraavissa luvuissa.

685

686 Parisuhdetoiminta ja Sateenkaariparit-hanke 2014–2016

687

688 Yhdistyksen parisuhdetoimintaa kehitettiin ja toteutettiin vuoden 2014 aikana tiiviissä yhteistyössä
689 Parisuhdekeskus Kataja ry:n kanssa. Yhteistyössä käynnistettiin Rayn rahoittama kolmivuotinen
690 Sateenkaariparit-hanke, jonka tavoitteena on kehittää Sateenkaariperheissä ja muissa Setan
691 paikallisjärjestöissä toteutettavaa voimistavaa ja ennalta ehkäisevää parisuhdevertaistoimintaa,
692 joka on suunnattu sateenkaaripareille. Hanketta hallinnoi Kataja ry. Sateenkaariperheet ry toimii
693 hankkeen pääyhteistyökumppanina. Hanke on suunniteltu yhteistyössä. Se perustuu

694 Sateenkaariperheet ry:ssä jo aiemmin tehtyyn parisuhdetyöhön ja pyrkii sen kehittämiseen ja
695 levittämiseen koko Setan jäsenjärjestökentälle. Sateenkaariperheet ry osallistuu hankkeen työhön
696 kokonaisvaltaisesti sekä osana ohjausryhmätyöskentelyä että jokapäiväiseen suunnittelutyöhön.
697 Yhteistyötä tehdään vertaistoiminnan kehittämisessä, vaikuttamistyössä ja ammattilaisten
698 kouluttamisessa. Koko yhdistyksen henkilöstö ja osa vapaaehtoisista osallistuu aktiivisesti
699 hankkeen työhön.

700 Sateenkaariparit-hankkeen koko toimintakertomus löytyy Kataja ry:n toimintakertomuksesta. Tässä
701 luetellaan ainoastaan ne toiminnot, jotka on suunnattu nimenomaan lapsellisille sateenkaaripareille
702 ja lapsiperheellistymistä suunnitteleville pareille.

- 703 • Helmikuussa järjestettiin ensimmäinen parisuhdevertaisohjaajan ohjaajakoulutus, johon
704 osallistui viisi sateenkaariperheellistä pariskuntaa. Ohjaajakoulutus pätevoitti nämä
705 vapaaehtoiset ohjaajaparit vetämään Rikasta minua -kurssin itsenäisesti.
- 706 • Maaliskuussa järjestettiin koko päivän valtakunnallinen koulutuspäivä
707 Sateenkaariperheiden parisuhteista ja eroauttamisesta. Koulutukseen osallistui 67 alan
708 ammattilaista ympäri maan. Tilaisuudessa myös käynnistettiin Sateenkaariparit-hanke
709 virallisesti.
- 710 • Huhtikuussa järjestettiin Kotolan parisuhdelauantai yhdessä Adoptioperheet ry:n ja Familia
711 Club ry:n kanssa. Päivän ohjelma koostui useista rinnakkaisista ja peräkkäisistä
712 parisuhdeteemaisista työpajoista, joista osallistujat saivat valita mielenkiintoisimman.
713 Tapahtumaan osallistui 50 henkilöä, joista 20 sateenkaariperheellisiä.
- 714 • Toukokuussa järjestettiin sateenkaariperheille suunnattu parisuhdeviikonloppu Räfsön
715 leirikeskuksessa Kirkkonummella. Parisuhdeviikonloppuun osallistui 8 pariskuntaa eri
716 puolilta Suomea. Leirin veti helmikuun ohjaajakoulutuksesta valmistunut vertaispari Rikasta
717 minua -mallin mukaisesti. Kaikkiaan palaute oli erittäin positiivista.
- 718 • Yhdistyksen helmikuussa koulutetut vertaisparit vetivät syksyn aikana Rikasta minua -
719 kurssieja Setan muille jäsenjärjestöille. Nämä kurssit olivat tarkoitettu myös lapsettomille
720 sateenkaaripareille.
- 721 • Kaikilla kolmella perhevalmennuskurssilla järjestettiin oma luentonsa
722 parisuhdekysymyksistä tilanteessa, jossa lapsi tulee perheeseen.
- 723 • Sateenkaariperheet osallistui Katajan Parisuhdepäiville marraskuussa sekä puhujana että
724 näytteilleasettajana.
- 725 • Yhdistyksen koulutushankkeen painopistealueena oli parisuhdeteema ja ammattilaiset.
- 726 • Syksyn aikana suunniteltiin yhteistyössä Katajan ja Setan kanssa Sateenkaariparit-
727 hankkeen vakiinnuttamiseen ja laajentamiseen tähtäävää Perhesuhdekeskus-hanketta, jota
728 yhdistys tulee hallinnoimaan tulevaisuudessa.

729

730 **Sateenkaariperheiden perhevalmennus**

731

732 Sateenkaariperheiden perhevalmennusta kehitettiin kokemusten ja aiemmilta kursseilta saatujen
733 palautteiden perusteella. Sisältöä tiivistettiin ja tapaamiskerrat vähennettiin seitsemästä viiteen,
734 mutta yhden tapaamisen pituutta lisättiin puolella tunnilla. Kurssi järjestettiin toimintavuoden aikana
735 kaksi kertaa (kevällä ja syksyllä) Helsingissä iltakurssina ja yhden kerran (marraskuussa)
736 Hollolassa viikonloppukurssina. Kolmelle kurssille osallistui yhteensä 78 henkilöä. Kurssi on

737 laajuudeltaan 20 oppituntia ja se on suunnattu kaikille lasta suunnitteleville, lasta odottaville ja
738 lapsen hiljattain saaneille perheille. Kouluttajina kursseilla toimivat yhdistyksen työntekijät,
739 ulkopuoliset kouluttajat, perhepalveluiden edustajat ja kokemuskouluttajina sateenkaariperheiden
740 vanhemmat. Osa- ja määräaikaisena palkattu työntekijä rakensi valmennuksen oppimateriaaleista
741 ja videoiduista luennoista nettikurssin, joka avattiin käyttäjille marraskuussa Perheaikaa.fi-
742 palvelussa. Loppuvuonna, eli puolentoista kuukauden aikana kurssin ehti aloittaa 19 henkilöä.

743
744 Valmennus täydentää kunnan tarjoamaa synnytys- ja perhevalmennusta. Kurssilla tarjotaan tietoa
745 erityisesti sateenkaariperheiden perheellistymiseen liittyvistä erityishaasteista, käydään läpi
746 perheiden oikeuksia etuuksiin ja ongelmiin etuuksien haussa, syntymässä olevan lapsen juridisen
747 tilanteen turvaamiseen liittyvissä hakemuksissa, sateenkaariperheiden parisuhteen tyypillisistä
748 sudenkuopista, kolmen ja neljän vanhemman perheiden erityishaasteista jne.

749 Sateenkaariperheiden oma perhevalmennuskurssi tukee perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä,
750 palveluneuvontaa ja toimii myös vahvana vertaistuen paikkana ja muodostaa vertaisverkostoja,
751 jotka kokemusten mukaan helposti jatkuvat koko lasten lapsuuden ajan. Valmennus ei korvaa
752 kunnan järjestämää synnytys-/perhevalmennusta vaan täydentää sitä.

753

754 Kurssin sisältö:

- 755 1. luento: Johdantokerta
- 756 2. luento: Miten lapsia tehdään? Lapsiperheellistymisen vaihtoehtoja
- 757 3. luento: Lapsen syntymän jälkeistä byrokratiaa
- 758 4. luento: Vanhempien väliset suunnitelmat, suhteet ja sopimukset
- 759 5. luento: Arjen kokemuksia perhe-elämästä ja palveluista

760

761 **Perheaikaa.fi – vertaistoimintaa netissä**

762

763 Perhenetti-hanke on Väestöliiton ja kuuden kumppanuusjärjestön yhteinen hanke.
764 Sateenkaariperheet on yksi kumppanuusjärjestöistä. Hanke sai Raha-automaattiyhdistykseltä
765 rahoituksen vuosille 2011-2014. Yhdistyksen osuus rahoituksesta ajoittuu vuosille 2012-2014.
766 Hankkeen tuotoksena on käynnistetty lapsiperheille ja perhettä suunnitteleville suunnattu
767 Perheaikaa.fi-nettipalvelu, jossa on tarjolla monenlaista perheiden moninaisuuden huomioivaa
768 sisältöä perheille. Erityisesti sisällössä on painotettu verkossa tapahtuvaa vertaistoimintaa. Vuoden
769 2015 alusta nettipalvelu vakiinnutetaan osaksi Väestöliiton kohdeavustettua toimintaa.

770 Hankkeen koordinaatioryhmä, johon kuuluu edustajat kaikista kumppanuusjärjestöistä, kokoontui
771 toimintavuoden aikana kuusi kertaa. Uutta nettivertaisohjaajakoulutusta ei vuonna 2014 aloitettu,
772 mutta keväällä kaksi uutta ohjaajaa valmistui syksyllä aloittamastaan koulutuksesta.
773 Järjestösihteeri kouluttautui chat-vertaisohjaajien kouluttajaksi, mikä mahdollistaa tulevaisuudessa
774 sen, että uusia ohjaajia saadaan matalammalla kynnyksellä ja nopeammin mukaan toimintaan.

775 Yhdistys järjesti vuoden aikana 17 chattia, joista 10 oli neuvontachatteja ja loput vertaischatteja.
776 Chateissa oli yhteensä 135 osallistujaa. Osa chateista oli suunnattu määrättyissä perheissä tai
777 elämäntilanteissa eläville, esim. apilaperheille ja yhden vanhemman perheille, ja osa oli määrättyä
778 aihetta käsitteleviä, kuten isyys, sateenkaariperheen lapsi päivähoitossa ja koulussa sekä
779 lapsettomuus. Kuukausittain on ilmestynyt Elämää Sateenkaariperheessä -blogi, jonka blogistiksi

780 vaihdettiin syksyllä hieman isompien lasten kanssa ja pohjoisemmassa Suomessa arkeaan elävä
781 äiti.

782

783 Sivustoa varten kuvatuista sateenkaarevaan perhe-elämään liittyviä videoita on nostettu sivuille
784 muutama kerrallaan. Artikkeleja sivuille tuotettiin toistakymmentä. Lisäksi järjestettiin kaksi
785 neliviikkoista suljettua ryhmää, jotka keräsivät yhteensä 33 osallistujaa. Perheaikaa.fi -palvelussa
786 on toiminut myös sateenkaariperheiden oma keskustelualue, joka on ollut sivuston
787 keskustelualueista aktiivisin.

788

789 Vuoden aikana sivustolla järjestettiin kuusi sateenkaariperheteemaista nettiluentoa, joiden
790 yhteenlaskettu katsojamäärä netissä on uskomattomat 14 027 henkilöä. Alla luentojen aiheet ja
791 vuoden aikana kertyneet katsojamäärät:

792 • Lapsi, vanhemmat ja kiintymys sateenkaariperheissä – Sanna Mäkipää 2208 kpl

793 • Pohdittavaa apilaperheille – Juha Jämsä 1462 kpl

794 • Läheisenä sateenkaariperheelle – Tiia Aarnipuu 334 kpl

795 • Sateenkaariperheet ry toimijana ja vaikuttajana – Emmi Pihlajaniemi 600 kpl

796 • Sateenkaariperheet Euroopassa – Juha-Pekka Hippi 719 kpl

797 • Sukupuolen moninaisuus perheessä – Maarit Huuska 8704 kpl

798

799 9. Hallinto ja tukipalvelut

800 Yhdistyksen kevätkokous 22.3. vahvisti yhdistyksen perhepoliittiset tavoitteet seuraavalle
801 eduskuntakaudelle 2014–2019 ja vahvisti edellisen vuoden tilinpäätöksen. Syyskokous 28.11.
802 vahvisti seuraavan vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä valitsi hallituksen vuodelle
803 2015.

804 Vuoden 2014 hallitus valittiin syyskokouksessa 2013. Hallitukseen valittiin puheenjohtaja,
805 kahdeksan varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallitus järjestäytyi ensimmäisessä
806 kokouksessaan 26.1. seuraavasti:

807 Emmi Pihlajaniemi puheenjohtaja

808 Joanna Marjanen varapuheenjohtaja

809 Riku Karppinen

810 Krister Karttunen

811 Anne Jaakkola (haki eroa, kevätkokous täydensi hallitusta: Sari Kempainen)

812 Hannele Kupari

813 Paula Myöhänen

814 Anu Pellinen

815 Tanja Rintala

816 Anneli Gustafsson varajäsen

817 Iina Särkkä varajäsen

818

819 Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Juha Jämsä. Hallitus nimesi keskuudestaan
820 työvaliokunnan, miestyöryhmän ja kv-työryhmän. Hallitus kokoontui kautensa (1.1.-31.12.) aikana
821 kahdeksan kertaa koko päivän kokoukseen.

822 Kevätkaudella hallitus valmisteli ja vahvisti ensimmäistä kertaa kriteerit määrärahojen varaamiseen
823 paikallistiemien toimintaan. Kriteeristö huomioi kuinka laajaa paikkakunnan paikallistoiminta on
824 ollut, miten hyvin toiminta on vastannut sille asetettuja tavoitteita ja minkälaisia suunnitelmia
825 paikallistiemillä on seuraavaksi vuodeksi.

826 Hallitus asetti puolivuotiselle toimikaudelle miestyöryhmän, jonka tehtävänä oli miettiä miten
827 kehittää yhdistyksen miehille suunnattua toimintaa sekä miesten oikeuksien ja
828 perheellistymismahdollisuuksien kehittämistä. Työryhmään kerättiin laaja 19 hengen kokoonpano.
829 Tuotoksenaan työryhmä tuotti laajan toimenpide-ehdotusten listauksen hallitukselle.
830 Toimenpiteiden toteuttaminen on ollut hidasta työntekijäresurssien ja vapaaehtoisten puutteen
831 takia.

832 Syyskaudella hallitus laati toiminta- ja rahoitussuunnitelman 2015-2021, jonka pohjalta päätettiin,
833 että kiireellisimpinä hankkeina haetaan Raylta vuonna 2015 rahoitusta Väriä perhehoitoon –
834 hankkeelle ja Perhesuhdekeskus-hankkeelle.

835 **Viestintä**

836 Yhdistyksen Facebook-sivujen seuraajien määrä nousi toimintavuoden aikana 1300:sta 2400:een.
837 Yhdistyksen uutiskirjettä sekä blogia julkaistiin kuusi kertaa. Uutiskirje lähetetään sähköpostitse
838 kaikille jäsenille ja 550 yhteistyökumppanille. Se julkaistaan myös kotisivuilla, Facebookissa ja
839 keskustelupalstoilla. Sen laajuus on 20-40 liuskaa. Jäsen- ja muuta sisäistä tiedotusta tehdään
840 lisäksi sähköpostilistojen kautta.

841 Koska palveluntarjoajan käyttämälle palvelimelle murtauduttiin loppuvuodesta 2013, kaikki uusien
842 nettisivujen kävijätiedot tuhoutuivat. Tästä syystä vuoden 2014 kävijätiedot ovat ensimmäiset uusia
843 nettisivuja koskevat koko vuoden kävijätiedot. Vuoden aikana nettisivuilla vierailtiin 59 000 kertaa.
844 Yksittäisiä kävijöitä oli 31 000.

845 Sateenkaariperheet ry hyväksyi kevätkokouksessa perhepoliittiset tavoitteet vuosille 2014–2019.
846 Yhdistyksen ulkoinen viestintä pyrkii ennen kaikkea viemään näitä tavoitteita poliittisten toimijoiden
847 ja palveluntarjoajien tietoon eri tavoin. Luvussa kaksi on listattu vuoden aikana lähteneet
848 mediatiedotteet.

849 Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta sekä omasta toiminnastaan myös
850 jakamalla esitteitään, tekemällä koulutuskäyntejä sekä osallistumalla erilaisiin seminaareihin ja
851 tapahtumiin. Yksi merkittävä viestinnän muoto on toimittajien kanssa tehtävä yhteistyö.
852 Yhdistyksen toimijat olivat yhteyksissä toimittajien kanssa 77 kertaa toimintavuoden aikana. Osa
853 toimittajista halusi tehdä haastattelun yhdistyksen edustajan kanssa, mutta suurin osa halusi
854 ehdotuksia näkökulmasta, tietoja kirjoittamansa artikkelin pohjaksi tai haastateltavia perheitä.

855 **Toimitilat**

856 Yhdistyksen toimitila Kotola sijaitsee Helsingin keskustassa osoitteessa Yrjönkatu 29 A 1. Tilat
857 ovat yhteiset Monimuotoiset perheet -verkostoon kuuluvien kumppaneiden Adoptioperheet ry ja
858 Monikulttuuriyhdistys Familia Club ry kanssa.

859 Tammi-joulukuussa Kotolassa oli yhteensä 15 574 kävijää. Sateenkaariperheiden osuus tammi-
860 joulukuun kävijöistä oli 1639, joista lapsia tasan 500. Sateenkaariperheiden tilaisuuksien määrä
861 Kotolassa oli 108 kappaletta.

862 **Henkilöstö**

863 Yhdistyksen palveluksessa jatkoivat toiminnanjohtaja, järjestösihteeri, koulutussuunnittelija sekä
864 Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen projektipäällikkö ja suunnittelija. Uutena työntekijänä
865 palkattiin tutkija.

866 Työntekijöiden hyvinvoinnin varmistamiseksi tarjottiin henkilökunnalle yleislääkäritasoinen
867 sairaanhoito työterveyshuollon osana sekä kulttuuri- ja liikuntasetelit. Henkilöstölle myönnettiin
868 myös työmatkaetu paikallisliikenteen matkalippuseteleinä.

869 **Talous**

870 Varsinaisen toiminnan kulut jatkoivat voimakasta kasvuaan. Vuoden 2014 toimintaa rahoittivat
871 Raha-automaattiyhdistys, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Ulkoministeriö, Euroopan Komissio,
872 Helsingin kaupunki, Tampereen kaupunki, Turun kaupunki, Väestöliitto, Kansan sivistystyön liitto ja
873 Kulturfondet. Toiminnan tuotot pysyivät korkealla ja koostuvat pääosin leirimaksuista, mutta myös
874 koulutustuotoista.

875 **Taulukko: Varsinaisen toiminnan kulujen kasvu**

876	2015	558 480,53€ (käyttötalousarvio)
877	2014	411 217,86€
878	2013	357 028,55€
879	2012	145 899,37€
880	2011	35 800,63€
881	2010	24 583,75€

882 Jäsenmaksukertymä kasvoi ennätykseen 8 779 euroa. Myös tarvikemyynnin tuotot kasvoivat.
883 Lahjoituksia kertyi vuonna 2014 yhteensä 1 314,69 euroa.

884 Tilikauden ylijäämä oli 14 650,01 euroa ja yhdistyksen oma pääoma kasvoi 32 411,34 euroon.
885 Tulevina vuosina omaa pääomaa on edelleen tarkoitus kasvattaa oman varainhankinnan tuotoilla.
886 Talouden nykyiseen kokoon nähden oma pääoma on edelleen riittämätön. Tämä johtuu toiminnan
887 kulujen nopeasta kasvusta viime aikoina. Avustuksilla ei omaa pääomaa voi kasvattaa.

888 Vuonna 2014 taloussääntöä tarkennettiin, toimitettiin kaksi kertaa tositetarkastukset ja alettiin
889 teettää kirjanpidon tallennukset ulkopuolisella.

890

891

892

893 **LIITE 1**

894

895 **KAIKENLAISTEN PERHEIDEN ASIALLA**

896 ***Suomesta parempi paikka monimuotoisille perheille.***

897

898 **Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen toimintakertomus, vuosi 2014**

899

900 Kaikkien Perheiden Suomi on vuosina 2013- 2016 toimiva vaikuttamistyön hanke, jonka
901 takana on Monimuotoiset perheet -verkosto ja sen kymmenen jäsenjärjestöä¹.

902 Raha-automaattiyhdistyksen tuella toteutuva *Kaikkien perheiden Suomi* -hankkeen
903 ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden aikana työ monimuotoisten perheiden
904 näkökulman esiin tuomisessa sekä perhepolitiikassa että lasten, nuorten ja perheiden
905 palveluissa on alkanut kantaa hedelmää.

906

907

Hankkeen tavoitteet

908

Verkoston keskeiset viestit päättäjille ja perheiden palveluihin

909 Vuoden 2014 aikana kirkastuivat verkoston keskeiset viestit Kaikkien perheiden Suomi -
910 hankkeen puitteissa eteenpäin vietäviksi. Verkoston viesteiksi muotoutuivat

911

- Perhevapaajärjestelmä huomioi monimuotoiset perheet
- Perheet saavat enemmän tukea ja apua moninaisten elämäntilanteiden kohdatessa
- Lapsille voidaan varmistaa oikeus tavata sosiaalisia vanhempia
- Perheille tarjotaan psyykkistä tukea kriisin kohdatessa ja kriisien jälkihoitoon kiinnitetään riittävää huomiota
- Taloudellisten etuuksien rakenteelliset epäkohdat korjataan siten, että monimuotoisten perheiden taloudellinen toimeentulo turvataan samalla tavalla kuin muidenkin perheiden

912

913 Näiden lisäksi järjestöt nostivat itselleen tärkeän vaikuttamistyön tavoitteen hankkeen tuella
914 edistettäväksi viestiksi. Järjestöjen toiveita kuultiin järjestön työntekijöiltä, hallitukselta sekä
915 perheiltä itseltään. Yhteisesti sovittiin, että kaikkea hankkeen toimintaa läpäisee rasismin
916 vastainen eetos.
917
918
919

920

921

922

923

¹ Verkoston järjestöt ovat Adoptioperheet ry, Käpy – Lapsikuolemaperheet ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Monikulttuuriyhdistys Familia Club ry, Perhehoitoliitto ry, Sateenkaariperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Suomen nuoret lesket ry, Suomen Uusperheiden Liitto ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry.

924 Järjestöjen itsensä priorisoimat viestit ovat:

- 925 • Adoptioperheet: Suomeen on tehtävä kansallisen adoptio-ohjelma
- 926 • Familia Club: Väestörekisteriin tulee voida ilmoittaa useampi kuin yksi äidinkieli
- 927 • Käpy: Lapsen kuoleman jälkeinen sairausloman diagnoosi muu kuin masennus
- 928 • Monikkoperheet: Monikkoperheellisyden tulee itsessään olla peruste subjektiivisen
- 929 päivähoidon täyspäiväisyydelle tulevan uudistuksen jälkeen.
- 930 • Nuoret Lesket: Perhe-eläkkeiden epäkohtien korjaaminen
- 931 • Perhehoitoliitto: Sijaisvanhemman aseman vahvistaminen
- 932 • Sateenkaariperheet: Vanhemmuusolettama ja lapsen tunnustamismenettelyn
- 933 yhdenvertaisuus
- 934 • Simpukka: Hedelmöityshoitolaisten muutostarpeiden arviointi, hoidon saannin kriteerit ja
- 935 muutoksenhakuoikeus
- 936 • Supli: Etälapsen aseman parantaminen
- 937 • YVPL: Tuomioistuimiin pitää saada käräjätuomarin avuksi perheneuvonnan, lapsen
- 938 kasvun ja kehityksen asiantuntijoita.
- 939

940 **Hanketyön eteneminen**

941 Vuoden 2014 aikana yhdessä sovittuja viestejä sekä järjestöjen omia tavoitteita edistettiin
942 monin erilaisin keinoin. Toimintaa suunnitteli ja ohjasi johtoryhmä, joka koostuu kunkin
943 jäsenjärjestön toiminnanjohtajista. Johtoryhmä kokoontui vuonna 2014 neljä kertaa koko
944 päivän kokoukseen. Hankkeen vaikuttamistyötä kokonaisuutena suunniteltiin ja arvioitiin
945 vaikuttamistyön kehittäjäryhmässä. Ryhmään kuuluivat toiminnanjohtajat Pirjo Hakkarainen,
946 Juha Jämsä, Ulla Kumpula, Heljä Sairisalo ja Anu Uhtio. Vaikuttamistyön kehittäjäryhmä
947 kokoontui vuonna 2014 neljä kertaa.

948 Vaikuttamistyön kehittäjäryhmän tuotoksena vuodelta 2014 oli vaikuttamistyön
949 suunnitelma, joka ohjaa hankkeen toimintaa.

950

951 **Verkoston yhteinen poliittinen vaikuttamistyö ja sen tulokset**

952 Poliittisen vaikuttamisen osalta verkosto muodosti vuonna 2014 yhteiset
953 eduskuntavaalitavoitteet sekä antoi yhteisiä lausuntoja ja kannanottoja yhteensä
954 kahdeksaan lainsäädäntöhankkeeseen. Lisäksi kirjoitettiin verkoston yhteinen lausunto
955 Lapsiasiavaltuutetun vuosikirjaan sekä laajemmassa yhteistyössä muiden perhejärjestöjen
956 kanssa laadittu kannanotto lain lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta uudistustarpeesta.

957 Hanke lähetti vuonna 2014 liikkeelle yhteensä kahdeksan puoluekokousaloitetta ja kolme
958 kirjausaloitetta. Aloitteita tehtiin kaikkiin vuonna 2014 pidettäviin puoluekokouksiin paitsi
959 Keskustapuolueen kokoukseen, jonne tarjottiin aloitteita, mutta niitä ei saatu esitettäväksi.
960 Aloitteiden tuloksena Monimuotoiset perheet -verkoston keskeiset hallitusohjelmataavoitteet
961 on nyt puolueiden ylimpien päättävien elinten hyväksyminä linjauksina Kokoomuksen,
962 Vihreiden ja RKP:n osalta, sekä SDP:n puoluekokouksessa hyväksytyssä
963 yhdenvertaisuusohjelmassa. Perussuomalaisten ja Kristillisdemokraattien seuraava
964 puoluekokous pidetään vuonna 2015, Vasemmistoliiton vuonna 2016.

965 Vaikuttamistyö toteutui paitsi aloitteiden ja kannanottojen sekä työryhmäedustusten
966 muodossa, myös yksittäisten henkilötapaausten sekä työryhmätapaamisten muodossa.
967 Vuoden aikana erilaisia poliittiseen vaikuttamiseen tähtäviä tapaamisia oli 28. Näissä

968 tapaamisissa hankkeen työntekijät muun muassa tapasivat yksittäisiä päättäjiä,
969 eduskuntaryhmien edustajia, eduskunnan naisverkostoa, edustivat verkoston järjestöjä
970 isyyslakia valmistelevan työryhmän seurantatyöryhmässä, äitiyslakia valmistelevalta
971 ministeriön työryhmässä sekä Tasa-arvoasiain Neuvottelukunnan miesjaostossa ja
972 Kuluttajaparlamentissa. Lisäksi osallistuttiin vaalikoneen tuottamiseen yhteistyössä Emma ja
973 Elias -ohjelman kanssa.

974 Poliittisen vaikuttamistyön tuloksia oli myös Monimuotoiset perheet -verkoston aloitteesta
975 syntynyt, Tasa-arvoasiain Neuvottelukunnan, Lapsiasiavaltuutetun, Mannerheimin
976 Lastensuojeluliiton sekä Ensi- ja turvakotien liiton ja Suomen Kasvatus- ja
977 Perheneuvontaliiton hyväksymä kannanotto tapaamisoikeuslain kokonaisuudistuksen
978 puolesta. Tämä tavoite ehdotettiin hankkeen toimesta myös osaksi Tasa-arvoasiain
979 neuvottelukunnan eduskuntavaalitavoitteita, johon se myös kirjattiin. Tavoite kohdistuu
980 hallituskaudelle 2015-2019 ja kannanotto julkaistaan Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan
981 seminaarissa helmikuussa 2015.

982

983 ***Järjestöjen omien viestien eteenpäin vieminen***

984 Verkoston jäsenjärjestöjen omia viestejä kartoitettiin vuoden 2014 aikana. Hankkeen
985 työntekijät tapasivat vuoden 2014 aikana jokaisen järjestön edustajan vähintään kerran
986 (yhteensä 16 tapaamista). Tapaamisissa järjestöjen viestit kirjattiin toiminnan suunnittelua
987 varten kehitettyihin suunta-kaavioihin. Kaavioissa määriteltiin tavoitteeseen tähtäävä
988 toiminta, prosessit, vastuut ja seuranta sekä arviointi. Viestejä edistettiin niille
989 tarkoituksenmukaisin keinoin yhdessä järjestöjen sekä muiden toimijoiden kanssa.

990 Pääasiallinen vastuu järjestöjen omien viestien edistämisestä oli järjestöillä, hankkeen rooli
991 on toimia tukena sekä sparraajana järjestöjen vaikuttamistyölle.

992 Vuoden 2014 aikana toteutettu työntekijäpäivä Linnanmäellä edisti hankkeen toimijoiden
993 omien teemojen tuntemista. Päivään osallistui yhteensä 49 työntekijää. Se mahdollisti
994 järjestöjen työntekijöiden tutustumisen ja paransi hanketietoutta. Päivästä kerätyn
995 palautteen mukaan työntekijät tuntevat nyt hankkeen ja sen tavoitteet paremmin ja
996 yhteistyö hankkeen toimijoiden kesken mahdollistuu aikaisempaa paremmin. Myös
997 järjestöjen omat tavoitteet ja niiden suhde hankkeeseen ja siinä asetettuihin tavoitteisiin
998 kirkastui.

999 Työntekijäpäivän tuloksena syntyi vapaaehtoistyön koordinaattoreiden yhteistyöverkosto,
1000 sekä työntekijöiden oma *Facebook*-ryhmä *Momut*. Ryhmä mahdollistaa vapaan
1001 yhteydenpidon verkoston työntekijöiden kesken ja antaa mahdollisuuden jakaa hyviä
1002 käytäntöjä ja toimintatapoja järjestöjen välillä. Ryhmään tuotu tieto ja yhdessä syntyneet
1003 ajatukset lisäävät järjestötoiminnan läpinäkyvyyttä ja hyvien käytäntöjen leviämistä.

1004

1005 ***Verkostopohjaisen vaikuttamistyön valikko***

1006 Vuoden 2014 aikana aloitettiin verkostopohjaisen vaikuttamistyön valikon kerääminen. Työn
1007 esitysmuodoksi valittiin infografiikka. Työ toteutuu vuoden 2015 – 2016 aikana. Teemat
1008 täsmentyvät edelleen.

1009

1010

Emma ja Elias -ohjelman teemaryhmät

1011

Emma ja Elias -ohjelman neuvola- ja koulu teemaryhmien kokouksia oli vuoden 2104 aikana yhdeksän. Tapaamisissa suunniteltiin, tuotettiin sisältöä ja toteutettiin neuvolainfo.fi – sekä kouluaikaa.fi – sivustot. Sivustot tarjoavat tietoa ja tukea perheiden kanssa toimiville ammattilaisille neuvolassa ja kouluissa.

1015

Neuvola.fi - sivusto esiteltiin Valtakunnallisten Neuvolapäivien 2014 yhteydessä. Kouluasiaa.fi sivusto aukeaa Educa-messuilla 01/2015. Neuvolasivuston myötä hanke sai kolme koulutuspyyntöä alkuvuoteen 2015. Perheiden kohtaamisesta julkaistiin kirjoitus myös LSKL:n Hyväkiertoon.fi - sivustolla. Sivustoa markkinoitiin facebookissa ja twitterissä.

1020

1021

Emma ja Elias – ohjelman vaikuttamistyönryhmän kokouksia oli vuoden aikana neljä.

1022

Työryhmän tavoitteena oli järjestöissä tehtävän vaikuttamistyön kehittäminen ja

1023

vaikuttavuuden lisääminen. Työryhmän tuloksena oli vaalikone, jonne hanke vei verkoston

1024

yhteiset eduskuntavaalivoitteen. Vaalikone lähetetään MTV3:n vaalikoneen kanssa kaikille

1025

eduskuntavaaliehdokkaille keväällä 2015 ja se aukeaa yleisölle noin kolme viikkoa ennen

1026

eduskuntavaaleja.

1027

1028

Perheiden palveluihin suunnattu vaikuttamistyö ja sen tulokset

1029

Vuoden 2014 aikana hankkeen toimesta tavattiin lähes 7000 perheiden palveluissa

1030

työskentelevää ammattilaista. Valtakunnallisilla ammattilaisille suunnatuilla messuilla ja

1031

pienemmissä koulutustapahtumissa oltiin vuoden aikana 15 kertaa. Pienemmät

1032

koulutustapahtumat toteutuivat verkoston omien järjestöjen koordinoimana ja niitä olivat

1033

muun muassa Surukonferenssi ja Uusperhekoulutus. Tapahtumia tuotettiin myös hankkeen

1034

ulkopuolisten toimijoiden tilaamana (mm. SPR:n kanssa Kotoutuminen ja kolmas sektori -

1035

tapahtuma ja SOS-lapsikylän kanssa henkilöstökoulutus).

1036

Kohdattuja ammattiryhmiä olivat varhaiskasvattajat terveydenhoitajat, neuvolatyöntekijät,

1037

kätilöt, päihdetyöntekijät sekä maahanmuuttotyötä tekevät sosiaalityöntekijät,

1038

adoptioperheitä kohtaavat ammattilaiset ja lastensuojelun työntekijät. Lisäksi hanketta

1039

esiteltiin sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakouluopiskelijoille pääkaupunkiseudulla sekä

1040

terveystieteiden maisteri- ja tohtoriopiskelijoille Tampereella, Jyväskylässä ja Turussa.

1041

Palvelujärjestelmään kohdistuva vaikuttamistyö tuotti useita kymmeniä erilaiset

1042

koulutuksissa pidettyjä puheenvuoroja ja koulutuspyyntöjä. Hankkeen työntekijöitä

1043

pyydettiin myös toimimaan asiantuntijoina työryhmissä. Vuoden aikana työntekijät edustivat

1044

verkostoa THL:n johtamissa perheiden palveluita kehittämissä kaste-hankkeiden työryhmissä,

1045

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan neuvolatyön tasa-arvoa kehittävässä työryhmässä sekä

1046

kokemusasiantuntijuus-seminaareissa ja Emma ja Elias – ohjelman neuvola- ja

1047

koulutyönryhmissä. Lisäksi hankkeelta pyydettiin teksti Naisjärjestöjen keskusliiton Peking

1048

+20 -ohjelman järjestöjen raporttiin, joka julkaistaan vuonna 2015.

1049

1050

Oppilaitosyhteistyö

1051

Hankkeen oppilaitosyhteistyöryhmät, joissa toimii yhteensä 25 henkeä, vakiintuivat vuoden

1052

2014 aikana. Perheiden palveluissa, kuten varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja neuvolassa,

1053

perhetyössä sekä adoptiopalveluissa toimivista ammattilaisista ja asiantuntijoista, kuten

- 1054 kouluttajista, opettajista ja tutkijoista koostuvat ryhmät kokoontuivat vuoden aikana
1055 erilaisissa kokoonpanoissa kuusi kertaa.
- 1056 Mukana yhteistyössä ovat pääkaupunkiseudun suuret sosiaali- ja terveydenhuollon
1057 koulutusta tarjoavat ammattikorkeakoulut LAUREA, DIAK, METROPOLIA ja ARCADA sekä
1058 Turun yliopisto, Jyväskylän yliopisto.
- 1059 Vuoden aikana yhteistyön tavoitteet kirkastuivat. Tavoitteeksi asetettiin ammattilaisten
1060 tiedon lisääminen ja osaamista vahvistavan monipuolisen materiaalin tuottaminen. Työn
1061 taustaksi kartoitettiin ammattilaisten ja opiskelijoiden tietotaso perheiden
1062 monimuotoisuudesta. Kartoitusten tuloksia raportoitiin hankkeen omilla verkkosivuilla,
1063 twitterissä ja facebookissa sekä neuvola- ja kouluterveys lehdessä. Lisää tuloksia julkaistaan
1064 vuonna 2015 Terveydenhoitajaliiton sekä Talentian lehdissä. Tulokset lähetettiin myös
1065 kartoituksiin vastanneille tahoille kuntiin sekä oppilaitoksiin. Kartoitukset perheiden kanssa
1066 toimivien ammattilaisten adoptio-osaamisen osalta pyydettiin Helsingin kaupungin palveluita
1067 suunnittelevien tahojen yhteistyökokoukseen.
- 1068 Yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton kanssa toteutettiin monimuotoinen isyys- isänpäivän
1069 kampanja, jonka avulla levitettiin tietoa isyyden monimuotoisuudesta erityisesti
1070 lastensuojelussa ja päihdetyössä toimiville ammattilaisille. Tuloksena oli monimuotoinen
1071 isyys- kalvosarja, joka julkaistiin Ensi- ja turvakotien liiton verkkosivuilla. Tulos on
1072 julkaisukelpoinen myös hankkeen omassa toiminnassa tulevina vuosina.
- 1073 Oppilaitosyhteistyön tuloksena oli myös LAUREA AMK:n toimeksianto, opintojakso
1074 Monimuotoiset perheet nyky-yhteiskunnassa (5 op). Hanke suunnittelee ja toteuttaa kurssin
1075 vuoden 2015 aikana yhteistyössä LAUREA amk:n kanssa, ja LAUREA on sitoutunut jatkamaan
1076 kurssin opetusta tulevina vuosina.
- 1077
- 1078 ***Viestintä ja materiaalit***
- 1079 Vuoden 2014 viestinnän päätavoitteena oli verkoston tunnetuksi tekeminen ja asiantuntija-
1080 aseman vahvistaminen. Hankeviestintä tapahtui sisäisenä, järjestöjen välisenä viestintänä
1081 sekä ulkoisena viestintänä. Viestinnästä vastasivat hankkeen työntekijät.
- 1082 Verkoston tunnetuksi tekeminen toteutettiin sosiaalisen median ja omien verkkosivujen,
1083 sähköpostin sekä painetun esitemateriaalin avulla. Lisäksi hankkeen mainos julkaistiin
1084 kolmessa keskeisessä perheiden palveluissa toimiville ammattilaisille suunnatussa
1085 ammattilehdessä. Hankkeen www-sivuille tuotettiin järjestöissä oleva tietoa
1086 monimuotoisuudesta ja monimuotoisten perheiden erityistilanteista ja kohtaamisesta
1087 perheiden palveluissa.
- 1088
- 1089 Sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa ja Twitterissä järjestöt esittelivät toimintaansa ja
1090 työntekijät julkaisivat perheiden moninaisuuteen liittyvää uutisointia. Facebook ja twitter
1091 viestintä oli toiminnan kannalta näkyvintä. Hankkeen Facebook- sivustolla oli vuoden 2014
1092 lopussa 1227 tykkääjää. Twitter-tilillä, joka luotiin 09/2014 oli vuoden loppuun mennessä
1093 518 seuraajaa.
- 1094 Lisäksi hankkeen viestejä vietiin eteenpäin erilaisin radio- ja lehti- ja tv-haastatteluin. Näitä
1095 oli vuoden 2014 aikana valtakunnallisissa medioissa yhteensä 24.

1096 Hankkeen viestintä- ja materiaalityöryhmä suunnittelee hankkeen viestintää, hankkeessa
1097 tuotettavaa materiaalia ja viestien tarkoituksenmukaista viemisestä päättäjille ja perheiden
1098 kanssa toimiville ammattilaisille. Työryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.
1099 Ryhmässä työskentelevät Sanna Pyykkö (Sopiva desing), Anne Linfors (Simpukka ry), Raisa
1100 Ojaluoto (Suomen Monikkoperheet ry), Tuuli Daavittila (LSKL), Sirpa Mynttinen (Suomen
1101 nuoret lesket), Susanna Uittomäki (KÄPY ry) ja Kirsi Boström, (Supli ry). Työryhmän
1102 tuotoksena vuodelta 2014 oli viestintäsuunnitelman laatiminen hankkeelle kaudeksi 2014–
1103 2016. Lisäksi työryhmä päätti hankkeessa tuotettavien materiaalien tilaamisesta, tarpeesta
1104 sekä mainostamisesta.

1105

1106 **Hankkeen talous**

1107 Hankkeen kokonaiskustannukset vuoden 2014 aikana olivat 158 402€. Haettuja avustuksia
1108 oli 132 362€. Suurin osa kuluista oli henkilöstön palkkakuluja 99786,52€, matka – ja
1109 majoituskuluja 10000 €, toimitilakuluja 10 000€ ja tapahtumakuluja ja osallistumismaksuja
1110 yhteensä 12 000€. Myönnetystä avustuksesta käyttämättä jäi 47598€. Keskeiseltä osin
1111 käyttämättä jääneet varat johtuvat siitä, että syksyllä 2014 suunnitellut suuret
1112 painokuluerät, kuten kangaskassit sekä ammattilaisille tarkoitetut viuhkat, jäivät vuoden
1113 2015 puolelle.

1114 Hankkeen ulkopuolelta tehdyt hankinnat kilpailutettiin voimassa olleen hankintalain
1115 mukaisesti. Hankinnat olivat pienhankintoja.

1116 Hankkeen taloutta seurattiin säännöllisesti johtoryhmän kokouksissa.

1117

1118 **Arviointi**

1119 Arviointia toteutettiin suunnitelman mukaisesti itsearviointina ja ulkoisena arviointina.
1120 Hankkeen työntekijät tapasivat ulkoisen arvioinnin konsulttia, Eija Heimoa vuoden 2014
1121 aikana neljä kertaa. Tapaamisissa hankkeen yhteiset tavoitteet konkretisoitiin Suunta -
1122 kaavion avulla. Samalla määriteltiin mittarit, joiden avulla hankkeen tuloksia voidaan mitata.

1123 Väliarviointikysely verkoston järjestöjen toiminnanjohtajille toteutettiin 11/2014. Tulokset
1124 esiteltiin johtoryhmälle sekä työntekijöille 12/2014 ja samalla pidettiin johtoryhmän
1125 toimesta arviointityöpaja. Väliarviointiraportti valmistuu maaliskuussa 2015.

1126

LIITE 2**Lista koulutuksista 2014**

Ammattilaisten täydennyskoulutukset	paikka	pvm	osallist.	kesto	kouluttaja
Perheauttamisen ammattilaiset (Heideken)	Turku	14.1.	25	2	Aarnipuu
Kallion perheneuvola	Helsinki	22.1.	30	2	Aarnipuu
Laurea AMK	Espoo	23.1.	30	3	Niittynen
Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyöntekijät	Turku	29.1.	70	3	Jämsä
Turun kristillinen opisto	Turku	29.1.	60	4	Jämsä
Raisio, perhepalvelun työntekijät	Raisio	4.2.	38	5	Aarnipuu
Mieli 2014 -päivät	Tampere	12.2.	50	1	Aarnipuu
Hyvän mielen talo	Oulu	11.3.	20	3	Aarnipuu
Sijaissynnytysseminaari	Helsinki	12.3.	60	4	Jämsä & co
Eroseminaari	Helsinki	20.3.	67	8	kaikki...
Lastenpsykiatriyhdistys	Tampere	8.4.	110	1	Aarnipuu
Lastenhoitajien täydennyskoulutus	Forssa	9.4.	25	3	Aarnipuu
Oulun perhepalvelut	Oulu	25.4.	52	3	Aarnipuu
Kätilöpäivät	Hämeenlinna	5.-6.5.	esittelypöytä		Aarnipuu ja KPS
Avoin koulutuspäivä	Oulu	15.5.	14	8	Aarnipuu & co
Ensi- ja turvakotien liitto	Oulu	16.5.	16	5	Aarnipuu
Dextran lapsettomuusklinikan työntekijät	Helsinki	27.5.	12	1	Aarnipuu
		13.-			
Perheterapiakongressi	Turku	16.8.	esittelypöytä		Aarnipuu & Kataja
Srk, kunnat, järjestöt	Kemi	24.9.	46	5	Forsström
Avoin koulutuspäivä	Jyväskylä	30.9.	85	8	Forsström & panelistit
Varhaiskasvatuspäivät	Helsinki	10.10.	esittelypöytä		Forsström ja KPS
Neuvolapäivät	Helsinki	21.10.	esittelypöytä		Forsström ja KPS
JKL:n kristillinen opisto, srkuntien työntekijöitä	Jyväskylä	22.10.	90	2	Jämsä
Turku Faktia	Turku	23.10.	12	3	Forsström
Ensi- ja turvakotien liitto	Helsinki	30.10.	16	1	Forsström
Tampereen kaupungin ammattilaisia	Tampere	4.11.	85	3	Forsström
		18.-			
Parisuhdepäivät	Helsinki	19.11.	esittelypöytä		Forsström & harjoittelijat
Idän perheneuvola	Helsinki	19.11.	15	4	Forsström
Avoin koulutuspäivä	Pori	28.11.	80	8	Forsström & Paalat
Avoin koulutuspäivä	Tampere	3.12.	29	8	Forsström & Väisänen
Lasten hyvinvointi -miniseminaari	Helsinki	10.12.	30	3	Aarnio & co
Transteemat, Parisuhdekeskus Kataja	Helsinki	17.12.	6	3	Forsström
OSALLISTUJIA YHTEENSÄ			1173		
OPPITUNTEJA (á 45min) YHTEENSÄ				104	

Kohderyhmä- ja sisäiset koulutukset	paikka	pvm	osallist.	kesto	kouluttaja
Kiintymyssuhde perheissä (myös netissä)	Helsinki	21.1.	20	3	Mäkipää
Parisuhdevertaisohjaajakoulutus	Kirkkonummi	7.-9.2.	10	20	Kataja
Pohdittavaa apilaperheille (netti)	Helsinki	14.2. 22.-	*	1	Jämsä
Paikallistoiminnan kehittämispäivät	Helsinki	23.3.	20	16	Jämsä, Niittynen Jämsä, Niittynen,
Perhevalmennus iltakurssi	Helsinki	8.4.-6.5.	34	20	Aarnipuu
Läheisenä sateenkaariperheelle (netti)	Helsinki	15.4.	*	1	Aarnipuu
Rikasta minua -parisuhdekurssi	Kirkkonummi	9.-11.5.	16	20	Sandelin
"Miten lapsia tehdään"	Helsinki	23.6.	50	3	Aarnipuu
"Miten miehet tekevät lapsia"	Helsinki	25.6.	10	3	Jämsä
Sateenkaariperheet ry toimijana (netti)	Helsinki	22.8.	*	1	Pihlajaniemi
Skperheet Euroopassa (myös netissä)	Helsinki	2.9.	8	3	Hippi
"Miten lapsia tehdään"	Jyväskylä	30.9. 7.10.-	8	3	Forsström Jämsä, Niittynen,
Perhevalmennus iltakurssi	Helsinki	4.11.	32	20	Forsström
Family matters -työpaja, aktivisteja	Mexico city	30.10. 14-	30	3	Jämsä
Perhevalmennusviikonloppu	Hollola	16.11.	15	20	Jämsä, Niittynen
Sukupuolen moninaisuus (netti)	Helsinki	28.10.	*	1	
"Miten transihmiset tekevät lapsia"	Helsinki	23.11.	8	3	Niittynen
"Miten lapsia tehdään"	Pori	27.11.	6	3	Forsström
Lasten hyvinvoinnista syyskokousaktiiveille	Helsinki	28.11.	20	1	Aarnio
Perhesuhdepaja, aktivisteja	Helsinki	29.11.	10	2	Jämsä, Niittynen
"Miten lapsia tehdään"	Tampere	2.12.	15	3	Forsström
OSALLISTUJIA YHTEENSÄ			312		
OPPITUNTEJA (á 45min) YHTEENSÄ				150	

* Nettiluentojen katselukerrat

Lapsi, vanhemmat ja kiintymys sateenkaariperheissä – Sanna Mäkipää 2208 kpl

Pohdittavaa apilaperheille – Juha Jämsä 1462 kpl

Läheisenä sateenkaariperheelle – Tiia Aarnipuu 334 kpl

Sateenkaariperheet ry toimijana ja vaikuttajana – Emmi Pihlajaniemi 600 kpl

Sateenkaariperheet Euroopassa – Juha-Pekka Hippi 719 kpl

Sukupuolen moninaisuus perheessä – Maarit Huuska 8704 kpl

YHTEENSÄ 14 027 kpl